

Samþykktir fyrir Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins.

I. KAFLI.

Almenn ákvæði.

Heiti sjóðsins, hlutverk og deildaskipting.

1. gr.

Sjóðurinn heitir Lífeyrissjóður starfsmanna ríkisins. Heimili hans og varnarþing er í Reykjavík. Hlutverk sjóðsins er að tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri samkvæmt ákvæðum laga nr. 1/1997 um Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins, síðari breytingarlaga og samþykktu þessara.

2. gr.

Sjóðurinn starfar í þrem deildum, A-deild, B-deild og séreignardeild (Séreign). Fjárhagur deildanna skal vera aðgreindur. Rekstrarkostnaði skal skipt á milli þeirra í hlutfalli við umfang hverrar deildar í rekstri sjóðsins samkvæmt nánari reglum er stjórn sjóðsins setur.

Samþykktir þessar eiga við um allar deildir sjóðsins eftir því sem við getur átt, nema annað sé sérstaklega tekið fram.

Stjórn sjóðsins, starfsmenn og innra eftirlit.

3. gr.

Stjórn sjóðsins skal skipuð átta mönnum. Fjármálaráðherra skipar fjóra stjórnarmenn, stjórn Bandalags starfsmanna ríkis og bæja skipar tvo stjórnarmenn, stjórn Bandalags háskólamanna skipar einn stjórnarmann og stjórn Kennarasambands Íslands skipar einn stjórnarmann. Sömu aðilar skipa jafnmarga menn til vara. Skipunartími stjórnarmanna er þrjú ár. Stjórnin kýs formann og varaformann úr sínum hópi til eins árs í senn.

Stjórn sjóðsins fer með yfirstjórn hans. Stjórnin skal fjalla um allar meiri háttar ákvarðanir varðandi stefnumótun sjóðsins og starfsemi. Stjórn sjóðsins ákveður hvernig daglegum rekstri er háttað og hefur eftirlit með honum, bókhaldi sjóðsins og meðferð fjármuna hans.

Stjórnarfundi skal halda svo oft sem þurfa þykir og eigi sjaldnar en einu sinni í mánuði að jafnaði. Fundi skal boða með dagskrá með minnst tveggja daga fyrirvara. Fundur er lögmætur sé þannig til hans boðað og hann sóttur af a.m.k. sex stjórnarmönnum eða varamönnum þeirra. Fundur sem boðaður með skemmri fyrirvara er lögmætur ef hann er sóttur af öllum stjórnarmönnum eða varamönnum þeirra. Ákvarðanir stjórnar skulu teknar með samþykki fjögurra stjórnarmanna hið minnsta. Séu jafnmörg atkvæði með og móti tillögu telst hún þó fallin. Halda skal gerðarbók yfir stjórnarfundi og skulu allir stjórnarmenn sem fund sitja undirrita fundargerðina.

4. gr.

Stjórnin ræður sjóðnum framkvæmdastjóra. Stjórnin ræður annað starfsfólk sjóðsins og ákveður skipulag starfs á skrifstofu hans að fengnum tillögum framkvæmdastjóra og semur við þá aðila sem falið er að annast verkefni fyrir sjóðinn.

5. gr.

Framkvæmdastjóri annast daglegan rekstur sjóðsins í umboði stjórnar og skal hann fara eftir þeirri stefnu og fyrirmælum sem sjóðstjórnin hefur gefið. Ráðstafanir, sem eru óvenjulegar eða mikils háttar, getur framkvæmdastjóri aðeins gert samkvæmt heimild frá sjóðstjórn.

Framkvæmdastjóra er óheimilt, nema að fengnu leyfi stjórnar, að sitja í stjórn atvinnufyrirtækja eða taka þátt í atvinnurekstri að öðru leyti, sbr. þó 4. mgr. 6. greinar.

Eignarhlutur í fyrirtæki telst þátttaka í atvinnurekstri nema um sé að ræða óverulegan hlut sem ekki veitir bein áhrif á stjórn þess.

6. gr.

Stjórnarmenn og framkvæmdastjóri skulu vera lögráða, fjár síns ráðandi, hafa óflekkað mannorð og mega ekki á síðustu fimm árum hafa fengið dóm fyrir refsiverðan verknað samkvæmt almennum hegningarlögum, lögum um hlutafélög, einkahlutafélög, bókhald, ársreikninga, gjaldþrot eða opinber gjöld. Stjórnarmenn skulu búsettir hér á landi eða í öðrum aðildarríkjum Evrópska efnahagssvæðisins.

Um hæfi stjórnarmanna, framkvæmdastjóra og annarra starfsmanna sjóðsins til meðferðar máls fer eftir efnisreglum hliðstæðum þeim sem eru í II. kafla stjórnsýslulaga nr. 37/1993.

Stjórnarmenn, framkvæmdastjóri, endurskoðendur og aðrir starfsmenn sjóðsins eru bundnir þagnarskyldu um allt það sem þeir fá vitneskju um í starfi og leynt á að fara samkvæmt lögum eða eðli máls. Þagnarskylda helst þótt látið sé af starfi.

Stjórnarmenn og starfsmenn sjóðsins skulu ekki sitja í stjórnnum atvinnufyrirtækja í umboði hans. Þetta gildir þó ekki um fyrirtæki, sem stofnuð eru til að sinna sérstökum þáttum í starfsemi sjóðsins eða fyrirtæki, sem sjóðurinn á hlut í, og hafa eingöngu fjárvörslu og fjármálaumsýslu að markmiði.

7. gr.

Stjórn sjóðsins skipar starfsnefnd, sem á vegum hennar fjallar um álitamál, sem upp koma um viðmiðunarlaun fyrir lífeyri skv. 55., 56. og 74. grein. Í þeim tilvikum sem stjórninni ber að ákveða viðmiðunarlaun til greiðslu iðgjalda, skv. 2. mgr. 25. gr. og til greiðslu lífeyris, skv. 2. mgr. 55. gr. eða skv. 78. gr. samþykka þessara getur stjórnin falið starfsnefndinni að gera tillögur til stjórnar um viðmiðunarlaun.

Starfsnefnd skal skipuð sjö mönnum. Þrír tilnefndir af fulltrúum fjármálaráðherra í stjórn sjóðsins, einn tilnefndur af fulltrúum BSRB, einn tilnefndur af fulltrúa BHM og einn af fulltrúa KÍ. Framkvæmdastjóri sjóðsins á jafnframt sæti í nefndinni.

Starfsnefndarfundir skal halda reglulega og halda skal gerðarbók. Fundargerðir starfsnefndar skulu lagðar fyrir stjórn sjóðsins til staðfestingar. Mál sem afgreidd eru af starfsnefnd skulu ekki koma til framkvæmda fyrr en eftir að stjórn sjóðsins hefur samþykkt viðkomandi fundargerð nefndarinnar.

8. gr.

Við lífeyrissjóðinn skal starfa endurskoðunardeild eða sjálfstætt starfandi eftirlitsaðili sem annast innra eftirlit. Innra eftirlit skal vera hluti af skipulagi lífeyrissjóðsins og þáttur í eftirlitskerfi hans. Stjórn sjóðsins ræður forstöðumann endurskoðunardeildar eða semur við sjálfstætt starfandi eftirlitsaðila.

Sjálfstætt starfandi eftirlitsaðili getur verið löggiltur endurskoðandi eða sá sem hlotið hefur viðurkenningu Fjármálaeftirlitsins.

9. gr.

Endurskoðunardeild eða eftirlitsaðili lífeyrissjóðsins skv. 1. mgr. 34. gr. laga nr. 129/1997 skal m.a. annast eftirfarandi verkefni:

- a. hafa eftirlit með að skráning iðgjalda og lífeyrisréttinda sé samkvæmt lögum og samþykktum sjóðsins,
- b. hafa eftirlit með að lífeyrisréttindi séu reiknuð í samræmi við lög og samþykktir sjóðsins,
- c. gera tillögu til stjórnar um skipulagningu innra eftirlits og annast sérstakar úttektir á virkni innra eftirlits,
- d. hafa eftirlit með að í viðskiptum með eignir lífeyrissjóðs sé endurgjald fyrir þær innt af hendi innan eðlilegra tímamarka,

- e. hafa eftirlit með því að fjárfestingarstefnu sé fylgt og að ávöxtun eigna sé eðlileg,
- f. hafa eftirlit með að iðgjöldum og öðru ráðstöfunarfé lífeyrissjóðs sé ráðstafað í samræmi við lög og samþykktir sjóðsins.

Upplýsingaskylda og samskipti við sjóðsaðila.

10. gr.

Stjórn sjóðsins skal ár hvert semja skýrslu þar sem gerð verði grein fyrir helstu atriðum í starfsemi sjóðsins, eignum sjóðsins og skuldbindingum hans og launagreiðenda, sem aðild eiga að honum, og réttindum sjóðfélaga. Í ársskýrslunni skal birta ársreikninga sjóðsins, tryggingafræðilegar úttektir á honum og fjárfestingastefnu hans.

11. gr.

Fyrir lok júní ár hvert skal stjórn lífeyrissjóðsins boða til ársfundar. Auglýsa skal fundinn í dagblaði, útvarpi eða á annan sannanlegan hátt með a.m.k. 7 daga fyrirvara. Allir sjóðfélagar eiga rétt til fundarsetu á ársfundinum með umræðu- og tillögurétti. Á fundinum verði, eftir því sem við á, gerð grein fyrir skýrslu stjórnar, ársreikningum, tryggingafræðilegum úttektum, fjárfestingarstefnu og tillögum til breytinga á samþykktum sjóðsins sem ekki leiða af ófrávíkjanlegum ákvæðum laga eða reglugerða.

12. gr.

Stjórn sjóðsins skal ár hvert halda fundi með launagreiðendum, sem aðild eiga að sjóðnum, og gera þeim grein fyrir fjárfestingum sjóðsins á liðnu ári og öðrum atriðum í starfsemi sjóðsins, sem áhrif geta haft á iðgjöld launagreiðenda og skuldbindingar þeirra.

13. gr.

Sjóðurinn skal eigi sjaldnar en einu sinni á ári senda sjóðfélögum upplýsingar um áunninn lífeyrisrétt og um væntanlegan lífeyrisrétt þar sem því verður við komið. Ennfremur skal sjóðurinn upplýsa sjóðfélaga um lífeyrisréttindi þeirra með útgáfu bæklinga og dreifirita og kynna þeim samþykktir sjóðsins, fjárfestingarstefnu hans og annað, sem snertir réttindi sjóðfélaga, varðveislu þeirra og tryggingu og fjárhag sjóðsins.

Sjóðfélagi á rétt á aðgangi að upplýsingum er varða hann sjálfan.

II. KAFLI

Sjóðsaðild

Almennt

14. gr.

Sjóðfélagar Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins eru þeir einstaklingar, sem greiða iðgjald til sjóðsins, sem njóta elli- eða örorkulífeyris úr sjóðnum og þeir einstaklingar sem með iðgjaldagreiðslum hafa áunnið sér rétt í sjóðnum en greiða ekki lengur iðgjald og hafa ekki hafið töku lífeyris úr sjóðnum.

A-deild.

15. gr.

Aðild að A-deild sjóðsins skal aldrei veitt beri aðila að greiða í annan lífeyrissjóð sbr. 2. mgr. 2. gr. laga nr. 129/1997.

Um aðild að A-deild sjóðsins fer eftir því sem hér segir:

Skylduaðild:

- a. Starfsmenn ríkisins og ríkisstofnana 16 ára og eldri sem fá greidd laun á grundvelli kjarasamninga sem gerðir eru á grundvelli laga nr. 94/1986, um kjarasamninga opinberra starfsmanna eða á grundvelli launaákvæðana samkvæmt lögum um kjararáð, skulu vera í A-deild sjóðsins enda greiði þeir ekki í B-deild sjóðsins eða í Lífeyrissjóð hjúkrunarfræðinga af launum fyrir það starf. Heimilt er þó að semja um í

kjarasamningi að tilteknir hópar starfsmanna ríkisins, sem uppfylla þessi skilyrði, greiði í aðra lífeyrissjóði. Ákvæði 1. máls. á jafnframt við um forseta Íslands, ráðherra og alþingismenn.

Réttur til aðildar með skyldu launagreiðanda til að greiða iðgjald:

- b. Eftirtaldir starfsmenn með ráðningu eins og kveðið er á um í grein 15.a., sem aðild áttu að LSR við árslok 1996, eiga rétt til að vera í A-deild sjóðsins óski þeir eftir því:
 - i. Kennarar og skólastjórnendur grunnskóla sveitarfélaga á meðan þeir starfa við grunnskóla sveitarfélaga.
 - ii. Þeir sem starfa hjá grunnskólum við annað en kennslu eða skólastjórn og þeir sem störfuðu hjá skólaskrifstofum og Sjúkrahúsi Reykjavíkur á meðan þeir gegna þeim störfum.
- c. Hjúkrunarfræðingar, sem áttu skyldu aðild að Lífeyrissjóði hjúkrunarkvenna við árslok 1996, eiga rétt til að vera í A-deild sjóðsins, óski þeir eftir því, á meðan þeir gegna störfum, sem veitt hefðu skyldu aðild að Lífeyrissjóði hjúkrunarkvenna.
- d. Kennarar og skólastjórnendur, sem ráðnir eru samkvæmt ákvæðum laga um réttindi og skyldur kennara og skólastjóra grunnskóla og starfa við skóla sem reknir eru af sveitarfélögum skv. lögum um grunnskóla, og hjúkrunarfræðingar, sem vinna hjúkrunarstörf í þjónustu ríkisins eða sveitarfélaga eða við opinberar stofnanir eða heilbrigðisstofnanir, skulu eiga rétt til aðildar að A-deild sjóðsins þar til samið hefur verið um lífeyrissjóðsaðild fyrir þessa starfsmenn.

Heimild til aðildar með samþykki launagreiðanda:

- e. Félagsmönnum aðildarfélaga Bandalags starfsmanna ríkis og bæja, aðildarfélaga Bandalags háskólamanna eða Kennarasambands Íslands er heimilt að eiga aðild að A-deild sjóðsins. Jafnframt er félagsmönnum í stéttarfélögum sem eru utan fyrrgreindra bandalaga en gera kjarasamning á grundvelli laga nr. 94/1986, um kjarasamninga opinberra starfsmanna, heimilt að eiga aðild að A-deild sjóðsins.
- f. Starfsmönnum ríkisins og ríkisstofnana sem eru utan stéttarfélaga en taka laun, sem ákveðin eru með hliðsjón af kjarasamningum opinberra starfsmanna eða á grundvelli launaákvæðana samkvæmt lögum um kjararáð, er heimilt að eiga aðild að A-deild sjóðsins.
- g. Starfsmönnum sveitarfélaga og stofnana þeirra og starfsmönnum sameignarstofnana ríkis og sveitarfélaga, sem eru vegna eðlis starfa sinna utan stéttarfélaga en taka laun sem ákveðin eru með hliðsjón af kjarasamningum opinberra starfsmanna eða ákvörðunum kjararáðs, er heimilt að eiga aðild að A-deild sjóðsins.

Heimild til aðildar að fengnu samþykki stjórnar og með samþykki launagreiðanda.

- h. Stjórn sjóðsins getur auk fyrrgreindra í sérstökum tilvikum veitt þeim aðild að A-deild sem eiga þess ekki kost að vera í stéttarfélagi eða eru vegna eðlis starfs síns utan stéttarfélaga. Heimild þessari skal einkum beitt í þeim tilvikum þegar launagreiðandi tryggir verulegan hluta starfsmanna sinna hjá sjóðnum.

Aðrir:

- i. Einstaklingi, sem fengið hefur heimild til áframhaldandi aðildar að Lífeyrissjóði starfsmanna ríkisins vegna niðurlagningar á stöðu eða starfi, sbr. grein 17.e., er heimilt að greiða iðgjald til A-deildar sjóðsins, enda falli þá niður réttur hans til að greiða iðgjald til B-deildar af launum fyrir það starf.
- j. Þeir sem fengið hafa aðild að A-deild sjóðsins en uppfylla ekki framangreind aðildarskilyrði skulu halda aðildinni meðan þeir gegna starfi hjá sama launagreiðanda og greitt hefur fyrir þá til deildarinnar.
- k. Sjóðfélagar, sem misst hafa vinnu sem greitt var iðgjald vegna til A-deildar sjóðsins og eiga af þeim sökum rétt til greiðslu atvinnuleysisbóta, eiga rétt til þess að greitt sé af atvinnuleysisbótum til A-deildar enda geri þeir samhliða skil á þeim mismun sem er á mótframlagi sem greitt er af Atvinnuleysistryggingarsjóði og iðgjaldi sem launagreiðanda ber að skila til A-deildar á hverjum tíma samkvæmt 2. og 3. mgr. 21.

gr. Sjóðfélagi sem ekki gerir skil á mismun samkvæmt framangreindu, innan fjögurra vikna frá gjalddaga iðgjalda, fyrirgerir rétti sínum til að greiða af atvinnuleysisbótum til A-deildar og skal sjóðurinn eftir atvikum endurgreiða Atvinnuleysistryggingarsjóði þau iðgjöld sem borist hafa eða flytja þau í annan lífeyrissjóð.

B-deild.

16. gr.

Iðgjaldagreiðslur vegna allra sjóðfélaga til ársloka 1996 skulu varðveittar í B-deild sjóðsins og á henni hvíla allar skuldbindingar vegna þeirra lífeyrisréttinda sem áunnust með þeim. Um réttindi þeirra sjóðfélaga í B-deild, sem völdu fyrir 1. janúar 1997 aðild að A-deild, fer eftir þeim reglum sem gilda um geymdan rétt í B-deildinni.

17. gr.

Aðild að B-deild sjóðsins frá 1. janúar 1997 getur, eftir því sem hér greinir, tekið til þeirra starfsmanna, sem eru skipaðir, settir eða ráðnir til a.m.k. eins árs eða ráðnir með minnst þriggja mánaða uppsagnarfresti í eigi minna en hálf starf enda hafi iðgjald verið greitt til deildarinnar óslitið frá þeim tíma:

- a. Sjóðfélagar LSR, sem greiddu iðgjald til sjóðsins eða áunnu sér réttindi án iðgjaldagreiðslu við árslok 1996, eiga rétt til aðildar að B-deild sjóðsins á meðan þeir gegna störfum hjá ríkinu. Heimild þessi nær einnig til þeirra sjóðfélaga, sem áttu aðild að sjóðnum í árslok 1996 vegna starfa hjá öðrum, en ráðast til ríkisins eftir þann tíma sbr. þó 2. mgr. 19. greinar.
- b. Kennarar og skólastjórnendur við grunnskóla, sem voru í starfi við árslok 1996, eiga rétt til aðildar að B-deild sjóðsins á meðan þeir starfa við grunnskóla sem reknir eru af sveitarfélögum.
- c. Þeir sem starfa hjá grunnskólum sveitarfélaga við annað en kennslu eða skólastjórnun, þeir sem starfa hjá skólaskrifstofum og hjá Sjúkrahúsi Reykjavíkur og aðild áttu að sjóðnum skv. bráðabirgðaákvæðum laga nr. 156/1995 og laga nr. 141/1996, eiga rétt til aðildar að B-deild sjóðsins meðan þeir gegna þessum störfum.
- d. Launagreiðendum, sem fengið höfðu heimild fyrir árslok 1996 til að greiða iðgjald til sjóðsins fyrir starfsmenn sína, er heimilt að greiða iðgjald til B-deildar sjóðsins fyrir þá sömu starfsmenn. Heimild þessi nær einnig til þeirra starfsmanna þessara launagreiðenda, sem áttu aðild að sjóðnum í árslok 1996 vegna starfa hjá öðrum en ráðast til þeirra eftir þann tíma sbr. þó 2. mgr. 19. greinar. Hafi sjóðfélagi lokið iðgjaldagreiðslu fyrir árslok 1996 en áfram áunnið sér réttindi án iðgjaldagreiðslu vegna starfa hjá launagreiðanda sem um ræðir í þessari málsgrein skal hann halda sama rétti til réttindaávinnslu hjá B-deild sjóðsins.
- e. Sé staða eða starfi sjóðfélaga lagður niður á hann rétt til að vera áfram í sjóðnum og greiða iðgjald til B-deildar sjóðsins, í sama hlutfalli og heildariðgjöld sjóðfélaga eru á hverjum tíma, með þeim hætti sem um ræðir í 3. mgr. 25. greinar.

Fyrrum starfsmenn Lánasjóðs sveitarfélaga, sem aðild áttu að B-deild þann 1. janúar 2005 og voru í störfum sem fluttust til Sambands íslenskra sveitarfélaga og halda þeim áfram eiga rétt til áframhaldandi aðildar að B-deild meðan þeir gegna þar störfum sem uppfylla almenn aðildarskilyrði að sjóðnum.

Stjórn sjóðsins er með samþykki fjármálaráðherra heimilt að veita sjóðfélagi sem fær launalaust leyfi frá störfum til að starfa hjá alþjóðastofnun, sem Ísland á aðild að samkvæmt lögum eða fjölþjóðlegum samningum, rétt til að greiða áfram iðgjald til B-deildar sjóðsins á starfstíma hans hjá viðkomandi alþjóðastofnun, enda hafi hann átt aðild að B-deildinni er hann hóf störf erlendis og njóti ekki lífeyrisréttar hjá viðkomandi alþjóðastofnun. Stjórn sjóðsins skal ákveða viðmiðunarlaun fyrir starfið með hliðsjón af 6. mgr. 23. gr. laga nr. 1/1997.

Aðild vegna niðurlagningar á starfi.

18. gr.

Ef sjóðfélagi sem fengið hefur aðild að sjóðnum skv. grein 17. e. lætur iðgjaldagreiðslur falla niður í þrjá mánuði eða lengur skal litið svo á að viðkomandi hafi fallið frá rétti sínum til áframhaldandi aðildar að sjóðnum. Aðili hefur þó jafnan rétt til aðildar að nýju hefji hann iðgjaldaskil eigi síðar en tólf mánuðum frá því að iðgjaldagreiðslur féllu niður. Þegar iðgjöld hafa fallið niður skal iðgjaldatími stytur sem því nemur.

Sjóðfélagi með aðild að sjóðnum á grundvelli greinar 17. e. getur lagt fram skriflega beiðni þess efnis að fá að greiða af lægra starfshlutfalli en starf það var sem rekja má aðild hans að sjóðnum til. Starfshlutfall má þó aldrei fara niður fyrir hálfu starf. Aðili sem hefur fengið slíka heimild á jafnan rétt til að hefja iðgjaldagreiðslur að nýju af því starfshlutfalli sem hann gegndi í því starfi sem lagt var niður en þó aldrei með afturvirkum hætti.

Hefji sjóðfélagi með aðild að sjóðnum á grundvelli greinar 17. e. starf sem fylgir aðild að sjóðnum fellur niður réttur til aðildar sem rekja má til niðurlagningar starfs. Láti sjóðfélagi af hinu nýja starfi innan tveggja ára er honum heimilt að hefja iðgjaldagreiðslur til sjóðsins að nýju vegna þess starfs sem lagt var niður.

19. gr.

Sjóðfélagi í B-deild getur eingöngu hafið greiðslur til A-deildar ef hann skiptir um starf, enda uppfylli hið nýja starf hans aðildarskilyrði að sjóðnum eða ef iðgjaldagreiðslur hans hafa fallið niður af öðrum ástæðum í tólf mánuði eða lengur.

Séu ekki greidd iðgjöld vegna sjóðfélaga til B-deildar eftir árslok 1996 fellur réttur hans til að greiða iðgjald til B-deildar niður upp frá því enda eigi eftirfarandi ekki við:

- a. Formlegu ráðningarsambandi sjóðfélaga og launagreiðanda hans hafi ekki verið slitið.
- b. Sjóðfélagi hefji starf sem veitir rétt til aðildar að deildinni skv. 17. grein eigi síðar en 12 mánuðum frá því að iðgjaldagreiðslur féllu niður.

III. KAFLI.

Iðgjöld til A-deildar

20. gr.

Sjóðfélagi skal greiða 4% af gjaldstofni, sbr. 22. grein, sem iðgjald til A-deildar sjóðsins frá því að hann fær aðild að deildinni þar til að hann lætur af starfi, sem gerir honum skylt að greiða til hennar, hann hættir að greiða iðgjald vegna starfs, sem heimilar honum aðild að sjóðnum, launagreiðandi sem samþykkja þarf aðild að deildinni hættir iðgjaldagreiðslum eða til loka þess mánaðar þegar hann nær 70 ára aldri. Launagreiðanda ber að halda iðgjöldum eftir af launum sjóðfélaga og greiða þau sjóðnum innan tveggja vikna frá útborgun launanna.

21. gr.

Iðgjald launagreiðenda til A-deildar skal reiknast af sama gjaldstofni og iðgjald sjóðfélagans, fyrir sama tímabil og skal það greitt sjóðnum á sama tíma.

Stjórn sjóðsins skal árlega ákveða, iðgjald launagreiðenda þannig að það dugi til greiðslu á skuldbindingum A-deildar sjóðsins í samræmi við niðurstöður tryggingafræðilegrar athugunar, sbr. 33. grein. Ákvörðun stjórnarinnar skal miðast við það að hrein eign A-deildar að viðbættu núvirði framtíðariðgjalda vegna sjóðfélaga sé á hverjum tíma jafnhá núvirði væntanlegs lífeyris vegna áunninna réttinda og réttinda sem byggjast á framtíðariðgjöldum sjóðfélaganna. Ákvörðun stjórnarinnar skal liggja fyrir eigi síðar en 1. október fyrir komandi almanaksár.

Iðgjald launagreiðenda til A-deildar er 11,5% af gjaldstofni frá 1. janúar 1997 en skal endurskoðað árlega sbr. 2.mgr..

22. gr.

Gjaldstofn fyrir iðgjald til A-deildar skal reiknað af heildarfjárhæð greiddra launa og endurgjalds fyrir hvers konar vinnu, starf og þjónustu vegna þess starf sem veitir sjóðfélaga aðild að sjóðnum. Stofn til iðgjalds skal vera allar tegundir launa eða þóknana fyrir störf sem skattskyld eru skv. 1. mgr. 1. tölul. A-liðar 7. gr. laga nr. 75/1981, um tekjuskatt og eignarskatt. Til gjaldstofns skal þó ekki telja hlunnindi sem greidd eru í fríðu, svo sem fatnað, fæði og húsnæði, eða greiðslur sem ætlaðar eru til endurgreiðslu á útlögðum kostnaði, t.d. ökutækjastyrki, dagpeninga og fæðispeninga.

IV. KAFLI.

Iðgjöld til B-deildar

23. gr.

Sjóðfélagi skal greiða 4% af gjaldastofni, sbr. 25. grein, sem iðgjald til B-deildar sjóðsins frá því að hann fær aðild að deildinni. Greiðsla iðgjalda sjóðfélaga fellur niður þegar:

- a. Sjóðfélagi lætur af starfi, sem veitir rétt til aðildar að deildinni, hefur iðgjaldagreiðslur til A-deildar eða hættir aðild að B-deild af öðrum ástæðum.
- b. Sjóðfélagi hefur greitt til B-deildar að meðtöldum fyrri greiðslutíma til LSR í samtals 32 ár. Sjóðfélagi, sem gegnt hefur hlutastarfi, er heimilt að greiða iðgjöld til sjóðsins allt að því marki að það jafngildi iðgjöldum af launum fyrir fullt starf í 32 ár.
- c. Sjóðfélagi hefur töku ellilífeyris sbr. grein 57.a.
- d. Þegar samanlagður lífaldur og iðgjaldagreiðslutími er orðinn 95 ár hafi sjóðfélagi valið 95 ára reglu til lífeyristöku sbr. grein 57.b.

Launagreiðanda ber að halda iðgjöldum eftir af launum sjóðfélaga og greiða þau sjóðnum innan tveggja vikna frá útborgun þeirra.

Sjóðfélagi, sem fengið hefur samþykki stjórnar fyrir áframhaldandi aðild að sjóðnum skv. grein 17. e., ber sjálfur ábyrgð á fullum iðgjaldaskilum til sjóðsins.

24. gr.

Iðgjald launagreiðenda til B-deildar skal vera 8% af sama gjaldastofni og iðgjald sjóðfélagans og skal greitt sjóðnum á sama tíma og það. Þó skal iðgjald launagreiðanda vera 12% af gjaldstofninum vegna þeirra sjóðfélaga, sem hætt hafa að greiða iðgjöld til sjóðsins skv. greinum 23.b. eða 23.d.

Auk iðgjalds skv. 1. mgr. skulu sveitarfélög greiða viðbótariðgjald, 7,5% af sama stofni, vegna kennara og skólastjórnenda grunnskóla, sem ávinna sér lífeyrisrétt hjá deildinni. Viðbótariðgjaldi þessu skal haldið sérgreindu í reikningum og ráðstafað eins og ákveðið er í 89. grein.

25. gr.

Gjaldstofn fyrir iðgjald til B-deildar sjóðsins skal vera þau föstu laun fyrir dagvinnu, persónuuppbót og orlofsuppbót sem starfi sjóðfélaga fylgja á hverjum tíma samkvæmt kjarasamningum eða kjaraákvörðunum á grundvelli laga nr. 94/1986, um kjarasamninga opinberra starfsmanna og laga nr. 47/2006 um kjararáð.

Taki sjóðfélagi ekki laun samkvæmt kjarasamningum eða kjaraákvörðunum eins og að framan greinir skulu iðgjöld greidd af viðmiðunarlaunum, sem stjórn sjóðsins ákveður. Viðmiðunarlaunin skulu svara til þeirra launa, sem greidd eru fyrir dagvinnu í sambærilegum störfum skv. framangreindum kjarasamningum eða launaákvörðunum kjararáðs.

Gjaldstofn fyrir iðgjald þeirra, sem fengið hafa heimild til áframhaldandi aðildar að Lífeyrissjóði starfsmanna ríkisins vegna niðurlagningar á stöðu eða starfi, skv. grein 17.e. skal vera þau laun sem hann hafði og greitt var af þegar staða hans var lögð niður eða eftir atvikum þegar biðlaunagreiðslum lýkur. Eftir það taki þau laun breytingum til samræmis við meðalbreytingar, sem verða á launum opinberra starfsmanna fyrir dagvinnu sbr. 72. grein.

Aðild á grundvelli niðurlagningar á starfi tekur ekki gildi fyrir en launagreiðslum eða biðlaunagreiðslum fyrir hið niðurlagða starf lýkur eða þær hafa skerst. Ef sjóðfélagi fær greidd biðlaun sem nemur mismun á launum fyrir hið niðurlagða starf og launum fyrir hið nýja starf ber að miða upphafstíma aðildar á grundvelli niðurlagningar á starfi við þann tíma sem biðlaunagreiðslur hófust. Sjóðfélagi ber ábyrgð á iðgjaldaskilum á þeim mismun sem myndast á iðgjöldum sem fyrri launagreiðandi greiðir af biðlaunum og þeim iðgjöldum sem greiða ber.

Hafi vaktavinnumaður fengið heimild til áframhaldandi aðildar að sjóðnum vegna niðurlagningar á stöðu eða starfi, skv. grein 17.e. skal reikna iðgjald af vaktaálagi í hlutfalli við meðaltals réttindaávinning vegna vaktaálags síðustu þriggja ára fyrir niðurlagningu starfs. Hafi sjóðfélaginn ekki stundað vaktavinnu í full þrjú ár fyrir niðurlagningu stöðu, skal reikna iðgjaldið út frá meðaltals réttindaávinningi þess tíma sem hann stundaði vaktavinnu á síðustu þremur árum. Iðgjaldagreiðslur vegna vaktáálags skulu taka breytingum til samræmis við meðalbreytingar sem verða á föstum launum opinberra starfsmanna fyrir dagvinnu.

Hjá vaktavinnufólki, þ.e. sjóðfélögum, sem hafa vinnutíma sem hreyfist með reglubundnum hætti og eiga rétt til sérstaks viðbótarlífeyris, skal vaktaálag vera iðgjaldsstofn. Sama gildir um næturverði og starfsfólk sem hefur vinnuskyldu eingöngu á tímabilinu frá kl. 22.00 - 09.00 og skal þá álagsgreiðslan vera iðgjaldsstofn. Iðgjöldum skv. þessari málsgrein skal haldið aðgreindum frá öðrum iðgjöldum sjóðfélaga.

V. KAFLI.

Fjárreiður

Ávöxtun fjármuna sjóðsins.

26. gr.

Stjórn lífeyrissjóðsins skal móta fjárfestingarstefnu og ávaxta fé sjóðsins með hliðsjón af þeim kjörum sem best eru boðin á hverjum tíma með tilliti til ávöxtunar og áhættu. Stjórn lífeyrissjóðs er heimilt að móta sérstaka fjárfestingarstefnu fyrir hverja deild í sjóðnum. Fjárfestingarstefna sjóðsins skal vera í samræmi við VII. kafla laga nr. 129/1997, um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, með síðari breytingum.

27. gr.

Fjárfestingarstefna lífeyrissjóðsins skal byggð á tegundarflokkun innlána og verðbréfa í samræmi við það sem mælt er fyrir um í 36. gr. laga nr. 129/1997, með síðari breytingum. Hver tegund innlána og verðbréfa skal jafnframt sundurliðuð eftir því sem við á með tilliti til gjaldmiðlaáhættu og stærðar einstakra innlánsaðila eða verðbréfaútgefenda.

Lífeyrissjóðurinn skal senda upplýsingar um fjárfestingarstefnu sína fyrir viðkomandi ár til Fjármálaeftirlitsins eigi síðar en 1. desember ár hvert.

28. gr.

Stjórn sjóðsins skal setja reglur um kaup á skuldabréfum sem tryggð eru með veði í fasteignum, þ.á.m. reglur um lán til sjóðfélaga.

Lífeyrissjóðnum er óheimilt að veita lán til stjórnarmanna, varamanna þeirra, starfsmanna sjóðsins, þeirra er framkvæma tryggingafræðilega athugun á hag sjóðsins eða maka þessara aðila, nema þeir séu félagar í sjóðnum og þá eftir þeim reglum sem gilda um lán til sjóðfélaga almennt.

Ársreikningur, endurskoðun og tryggingafræðileg athugun.

29. gr.

Reikningsár sjóðsins er almanaksárið. Stjórn sjóðsins og framkvæmdastjóri skulu semja ársreikning fyrir hvert reikningsár, sbr. ákvæði VIII. kafla laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Ársreikningur skal hafa að geyma, efnahagsreikning, fjárstreymisyfirlit, yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris og skýringar. Ennfremur skal semja skýrslu stjórnar sem ásamt ársreikningi mynda eina heild. Ársreikningur skal gerður samkvæmt lögum og góðri reikningsskilavenju, bæði að því er varðar mat á einstökum liðum og framsetningu.

Í ársskýrslu stjórnar skal koma fram yfirlit um starfsemi sjóðsins á árinu, svo og upplýsingar um atriði er mikilvæg eru við mat á fjárhagslegri stöðu sjóðsins og afkomu hans á reikningsárinu er ekki koma fram annars staðar í ársreikningnum.

Með ársreikningi lífeyrissjóðsins skal fylgja sú fjárfestingarstefna sem starfað er eftir. Jafnframt skal fylgja með úttekt á ávöxtun eignasafna síðasta árs.

Ársreikningur skal undirritaður af öllum stjórnarmönnum lífeyrissjóðsins og framkvæmdastjóra hans. Hafi einhver þeirra mótbárur fram að færa gegn ársreikningi skal hann gera grein fyrir því í áritun sinni.

30. gr.

Reikningar sjóðsins skulu endurskoðaðir af Ríkisendurskoðun. Endurskoðun skal vera lokið eigi síðar en fjórum mánuðum eftir lok reikningsárs.

Um endurskoðun hjá lífeyrissjóðnum gilda ákvæði VII. kafla laga um ársreikninga, eftir því sem við á.

Verði endurskoðandi var við verulega ágalla í rekstri lífeyrissjóðsins eða atriði er varða innra eftirlit, iðgjaldainnheimtu, greiðslutryggingar útlána, meðferð fjármuna eða önnur atriði sem veikt geta fjárhagsstöðu lífeyrissjóðsins, svo og ef hann hefur ástæðu til að ætla að lög, reglugerðir eða reglur sem gilda um starfsemina hafi verið brotnar, skal hann þegar í stað gera stjórn sjóðsins og Fjármálaeftirlitinu viðvart.

Ríkisendurskoðandi hefur rétt til að sitja stjórnarfund þar sem fjallað er um ársreikning.

31. gr.

Senda skal Fjármálaeftirlitinu endurskoðaðan ársreikning lífeyrissjóðsins ásamt skýrslu stjórnar þegar eftir undirritun hans og eigi síðar en fjórum mánuðum eftir lok reikningsárs. Meginniðurstöður ársreiknings skal birta opinberlega og skulu þær liggja frammi á skrifstofu lífeyrissjóðsins og vera aðgengilegar fyrir sjóðfélaga.

32. gr.

Stjórn lífeyrissjóðsins skal árlega láta fara fram tryggingafræðilega athugun á fjárhag sjóðsins, sbr. IV. kafla reglugerðar nr. 391/1998 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða.

Athugunin skal gerð samkvæmt ákvæðum reglugerðar nr. 391/1998 um almennar tryggingafræðilegar forsendur, m.a. um dánaráhættu, raunvexti sem athugunin skal byggjast á og ávöxtunarkröfu sem nota skal við núvirðingu framtíðariðgjalda og væntanlegs lífeyris sjóðsins. Athugun skv. 1. mgr. skal framkvæmd af tryggingafræðingi eða öðrum þeim sem hlotið hefur viðurkenningu Fjármálaeftirlitsins til slíks starfs, sbr. lög um váttryggingastarfsemi.

Fyrir 1. júlí ár hvert skal senda Fjármálaeftirlitinu tryggingafræðilega athugun sem gerð er samkvæmt þessari grein.

VI. KAFLI.

Lífeyrisréttindi úr A-deild.

Stig til lífeyrisréttinda í A-deild.

33. gr.

Samanlögð iðgjöld sjóðfélaga til A-deildar hvert almanaksár gefa stig sem mynda grundvöll lífeyrisréttinda hans. Iðgjöld af grundvallarlaunum í eitt ár gefa eitt stig og iðgjöld af hærri eða lægri launum gefa hlutfallslega fleiri eða færri stig.

Grundvallarlaun miðað við janúar 1996 skulu vera 49.084 kr. Er sú fjárhæð miðuð við vísitölu neysluverðs 174,2. Grundvallarlaun hvers mánaðar eftir það skulu breytast frá þeirri fjárhæð í hlutfalli við breytingu á vísitölu neysluverðs í mánuðinum á undan frá 174,2 stigum.

Stig til lífeyrisréttinda skal reikna fyrir hvert almanaksár um sig þannig, að í árslaun sjóðfélagans, sem iðgjöld voru greidd af, er deilt með grundvallarlaunum ársins sbr. 3. mgr. Árslaunin skal reikna sem iðgjöld sjóðfélaga skv. 1. mgr. 20. grein margfölduð með 25. Stig ársins skal reikna með þremur aukastöfum.

Ellilífeyrir.

34. gr.

Hver sjóðfélagi, sem greitt hefur iðgjald til A-deildar sjóðsins, á rétt á lífeyri frá næstu mánaðamótum eftir að hann verður 65 ára.

35. gr.

Upphæð ellilífeyris er hundraðshluti af grundvallarlaunum eins og þau eru á hverjum tíma. Hundraðshluti þessi skal vera samanlagður stigafjöldi, sem sjóðfélagi hefur áunnið sér með iðgjaldagreiðslum til deildarinnar skv. 33. gr., margfaldaður með 1,90.

36. gr.

Sjóðfélagi A-deildar er heimilt að hefja töku ellilífeyris áður en hann nær 65 ára aldri, en þó ekki fyrr en næstu mánaðamót eftir að hann verður 60 ára. Upphæð ellilífeyris skal þá lækka frá því sem segir í 36. grein um 0,5% af óskertum áunnum lífeyrisrétti fyrir hvern mánuð eða brot úr mánuði, sem vantar á 65 ára aldur þegar taka lífeyris hefst.

Sjóðfélagi A-deildar er heimilt að fresta töku lífeyris eftir að hann nær 65 ára aldri. Upphæð ellilífeyris vegna réttinda sem hann ávann sér fram til 65 ára aldurs skal þá hækka frá því sem segir í 35. grein um 0,75% fyrir hvern mánuð eða brot úr mánuði sem töku lífeyris er frestað fram yfir 65 ára aldurinn, en þó ekki lengur en til 70 ára aldurs.

Hækkunarprósenta lífeyris vegna frestunar á töku lífeyris eftir 65 ára aldur, skv. 2. mgr. hefur hækkað úr 0,5% í 0,75% samkvæmt ákvörðun stjórnar um endurskoðun á hækkunarprósentu, sbr. bráðabirgðaákvæði III í lögum nr. 1/1997 og tekur hækkunin til allra lífeyrisgreiðslna skv. 1. mgr. eftir 1. janúar 2002.

37. gr.

Haldi sjóðfélagi í A-deild sjóðsins áfram að ávinna sér réttindi eftir að hann hefur hafið töku ellilífeyris skulu honum reiknuð viðbótarstig þegar hann hefur náð 70 ára aldri. Ellilífeyrir vegna viðbótarstiganna greiðist frá 70 ára aldri og er sá hundraðshluti grundvallarlauna sem svarar til fjölda viðbótarstiganna margfaldaðra með 0,95. Réttindi, sem sjóðfélagi ávinnur sér eftir að taka lífeyris hefst, reiknast án hækkunar skv. 36. grein.

38. gr.

Ellilífeyrir sjóðfélaga, sem fengið hefur örorkulífeyri úr sjóðnum til 65 ára aldurs sbr. 44. grein skal ákveðinn þannig að við stig sem áunnin eru skv. 33. grein skal, í hlutfalli við örorkumat, bæta þeim stigum sem voru reiknuð sjóðfélaganum til 65 ára aldurs skv. 40. - 42. grein. Aldrei skal þó slík viðbót við áunnin stig vera meiri en svo að heildarstigafjöldi hvert almanaksár verði hærri en almennt tíðkast í starfsgrein hlutaðeigandi sjóðfélaga.

Lögreglumenn.

39. gr.

Lögreglumanni sem leystur er frá embætti sínu þegar hann er fullra 65 ára, skal reiknaður ellilífeyrir skv. 15. gr. laga nr. 1/1997 eftir því sem við á hverju sinni en þó þannig að lífeyrir skal reiknaður eins og hann hefði starfað til 70 ára aldurs.

Við útreikning viðbótarréttinda til 70 ára aldurs fyrir virkan sjóðfélaga í A-deild samkvæmt þessari grein skal miðað við meðalstigaávinning vegna lögreglustarfa síðustu þrjú heilu almanaksárin fyrir töku lífeyris.

Ákvæði 2. mgr. 36. gr. um hækkun lífeyris sjóðfélaga vegna frestunar á töku lífeyris tekur ekki til þeirra sem taka lífeyri skv. 1. mgr.

Örorkulífeyrir.

40. gr.

Sjóðfélagi, sem verður fyrir orkutapi, sem metið er 40% eða meira og hefur áunnið sér alls a.m.k. 2 stig, á rétt á örorkulífeyri úr sjóðnum í samræmi við áunnin stig fram að orkutapi.

Réttur til örorkulífeyris stofnast aðeins ef sjóðfélagi hefur orðið fyrir tekjuskerðingu af völdum orkutapsins. Aldrei skal samanlagður örorkulífeyrir og barnalífeyrir skv. 51. grein vera hærri en sem nemur þeim tekjumissi sem sjóðfélaginn hefur sannanlega orðið fyrir sökum örorkunnar.

Til mats á því hvort tekjumissir hafi orðið vegna örorkunnar skal úrskurða sjóðfélaganum viðmiðunartekjur, sem skulu vera meðaltal heildartekna sjóðfélagans síðustu þrjú almanaksár fyrir orkutapið, sbr. 42. gr. um framreikning. Telji sjóðstjórnin þetta þriggja ára meðaltal vera sjóðfélaganum óhagstætt vegna sérstakra aðstæðna, er henni heimilt að leggja til grundvallar meðaltal heildartekna fleiri ár aftur í tímann og sleppa úr meðaltalinu því almanaksári sem lakast er.

Frá úrskurðardegi skulu viðmiðunartekjurnar taka breytingum í samræmi við breytingar sem verða á launavísitölu.

Við útreikning tekjumissis skal tekið tillit til atvinnutekna örorkulífeyrisþegans, lífeyris- og bótagreiðslna frá almannatryggingum og öðrum lífeyrissjóðum og kjarasamningsbundinna tryggingabóta sem hann nýtur vegna örorkunnar.

Trúnaðarlæknir skal ákvarða orkutap og hvenær það varð og til hve langs tíma það tekur að fengnum upplýsingum um heilsufarssögu og starfsorku umsækjanda aftur í tímann. Fyrstu fimm árin eftir orkutapið skal mat þess aðallega miðað við vanhæfni sjóðfélaga til að gegna því starfi er hann hafði og aðild hans að sjóðnum er tengd. Að því tímabili loknu skal orkutap metið að nýju með tilliti til vanhæfni sjóðfélagans til að gegna almennum störfum.

Heimilt er, að fengnu áliti trúnaðarlæknis, að setja það skilyrði fyrir greiðslu örorkulífeyris að sjóðfélagi fari í endurhæfingu sem bætt gæti heilsufar hans.

41. gr.

Þegar skilyrði 40. greinar eru uppfyllt miðast hámark örorkulífeyris við áunninn lífeyrisrétt miðað við stig skv. 33. grein. Til viðbótar skal greiða lífeyri sem svarar til þeirra stiga, sem sjóðfélaginn hefði áunnið sér fram til 65 ára aldurs, samkvæmt ákvæðum 42. greinar margfaldaðra með 1,90 ef sjóðfélagi hefur:

- a. greitt iðgjöld til sjóðsins a.m.k. þrjú af undanfarandi fjórum almanaksárum og áunnið sér eigi minna en 0,5 stig hvert þessara þriggja ára,
- b. greitt iðgjöld til sjóðsins a.m.k. 6 mánuði á undanfarandi 12 mánuðum,
- c. ekki orðið fyrir orkutapi sem rekja megi til ofnotkunar áfengis, lyfja eða fíkniefna.

Eigi sjóðfélaginn jafnframt rétt á örorkulífeyri úr öðrum sjóði skal hann því aðeins njóta framreiknings réttinda úr þessum sjóði að hann hafi síðast greitt iðgjöld til hans.

Þó svo að lífeyrissjóðurinn hafi gert samning við aðra lífeyrissjóði um réttindaflutninga stofnast ekki réttur til framreiknings í þessum sjóði ef sjóðfélagi hefur skipt um starf og af þeim

sökum hafið iðgjaldagreiðslur til þessa sjóðs á síðustu 24 mánuðum fyrir orkutap og rekja má starfsskiptin til versnandi heilsufars, sem leitt hefur til orkutapsins. Eigi sjóðfélagi, sem þessi málsgrein tekur til, ekki rétt á framreiknuðum örorkulífeyri úr öðrum lífeyrissjóði skal þó framreikna réttindi hjá þessum sjóði, enda hafi örorka sjóðfélaga skv. 1. mgr. 40. greinar komið til að mati trúnaðarlæknis eftir að sjóðfélagi hóf iðgjaldagreiðslur til þessa sjóðs.

Hafi sérstakar ástæður, svo sem aldur sjóðfélaga, búseta hans erlendis eða nám, orðið þess valdandi að hann hefur ekki getað uppfyllt tímaskilyrði þau sem nefnd eru í a-lið 1. mgr., er sjóðstjórn heimilt að stytta þann tíma sem þar er krafist, í tvö undanfarandi almanaksár, enda verði talið fullvíst að orsök örorku verði ekki rakin til tíma fyrir orkutap.

Hafi sjóðfélagi öðlast rétt til framreiknings sem fallið hefur niður vegna tímabundinnar fjarveru af vinnumarkaði vegna vinnu erlendis, náms, leyfis frá störfum, barneigna eða sambærilegra ástæðna skal framreikningsréttur stofnast á nýjan leik sex mánuðum frá því að hann hefur aftur störf og greiðslu iðgjalds.

42. gr.

Eigi sjóðfélagi rétt á framreikningi stiga skv. 41. grein. skal sá lífeyrisréttur hans vera miðaður við meðaltal stiga sjóðfélagans næstu þrjú almanaksárin fyrir orkutapið. Telji sjóðstjórnin þetta þriggja ára meðaltal vera sjóðfélaganum óhagstætt vegna sjúkdómsforfalla eða atvinnuleysis, er henni heimilt að leggja til grundvallar meðaltal stiga fleiri ár aftur í tímann og sleppa úr meðaltalinu því almanaksári sem lakast er.

Hafi sjóðfélagi haft skerta almenna starfsorku fyrir þann tíma er hann hóf iðgjaldagreiðslur til sjóðsins og meta má þá starfsorkuskerðingu 50% eða meira skal reikna meðaltal stiga hans öll þau almanaksár sem hann hefur greitt iðgjald til sjóðsins. Skal þá í slíkum tilvikum miða framreikning við þetta meðaltal.

43. gr.

Nú hafa iðgjaldagreiðslur sjóðfélaga til lífeyrissjóða verið svo stopular að þær hafa fallið niður eða verið innan við 0,5 stig á ári fleiri en eitt almanaksár eftir lok þess árs er sjóðfélagi náði 25 ára aldri og sennilegt má telja að vanheilsa, áfengisneysla eða notkun lyfja og fíkniefna hafi átt þátt í stopulum greiðslum, og skal þá framreikningstími stytur í hlutfallinu milli fjölda almanaksára sem árleg stig hafa verið undir 0,5 og fjölda almanaksára frá 25 ára aldri fram til orkutaps. Sama gildir ef stopular iðgjaldagreiðslur stafa af undanskoti frá greiðsluskyldu til lífeyrissjóða.

Sé árlegt meðaltal, sem miða skal framreikning við skv. 42. grein meira en sex stig, skal reikna með meðaltalinu í allt að 10 ár, en síðan til 65 ára aldurs skal reiknað með sex stigum á ári að viðbættum helmingi þeirra stiga sem umfram eru.

Ef rekja má sjúkdóma þá sem valda orkutapi sjóðfélaga svo langt aftur í tímann að nemi a.m.k. helmingi almanaksára frá lokum þess árs er sjóðfélagi náði 16 ára aldri til þess tíma er orkutap telst hafa orðið, skulu framreiknuð stig aldrei reiknast fleiri en þau stig sem sjóðfélaginn hefur áunnið sér í lífeyrissjóðum fram að orkutapi.

44. gr.

Örorkulífeyrir er sami hundraðshluti af hámarksörorkulífeyri og orkutapið er metið. Örorkulífeyrir greiðist einungis ef orkutap og tekjumissir vegna orkutaps varir í þrjá mánuði eða lengri tíma.

Skylt er sjóðfélaga, sem sækir um örorkulífeyri úr sjóðnum eða nýtur slíks lífeyris, að láta stjórn sjóðsins í té allar þær upplýsingar um heilsufar sitt og atvinnutekjur, sem nauðsynlegar eru til að dæma um rétt hans til lífeyris.

Stjórn sjóðsins skal lækka eða fella niður örorkulífeyri þeirra sjóðfélaga sem fá starfsorku sína aftur að nokkru eða öllu leyti. Sömuleiðis ber henni að hækka örorkulífeyrinn ef örorkan vex til muna frá því sem hún var metin við fyrri ákvarðanir, enda hafi sjóðfélaginn á þeim tíma er örorkan óx ekki verið í starfi er veitti honum lífeyrisréttindi í öðrum lífeyrissjóði.

45. gr.

Örorkulífeyrir greiðist til 65 ára aldurs. Eftir það greiðist ellilífeyrir, sem ákveðinn skal skv. 38. grein.

Makalífeyrir.

46. gr.

Eftirlifandi maki sjóðfélaga, sem naut elli- eða örorkulífeyris úr sjóðnum eða greitt hafði iðgjald til hans a.m.k. 6 mánuði á undanfarandi 12 mánuðum á rétt á lífeyri úr sjóðnum eftir því sem hér segir:

- a. Eigi ekkert eftirfarandi tilvika við skal óskertur makalífeyrir skv. 48. grein greiddur í 36 mánuði og hálfur makalífeyri í 24 mánuði til viðbótar.
- b. Láti sjóðfélagi eftir sig eitt barn eða fleiri innan 22 ára aldurs sem hann hefur átt með eftirlifandi maka sínum skal óskertur makalífeyrir greiddur fram að 22 ára aldri yngsta barnsins, enda sé það á framfæri makans. Kjörbarn þeirra veitir sama rétt og börn samkvæmt þessari grein. Hafi ættleiðingin átt sér stað eftir 60 ára aldur sjóðfélagans, eftir að hann missti starfsorku sína eða innan árs áður en hann lést, skal stjórn sjóðsins þó úrskurða um hvort greiða skuli eftirlifandi maka lífeyri samkvæmt þessari grein.
- c. Sé eftirlifandi maki öryrki og orkutapið metið a.m.k. 50% skal óskertur makalífeyrir greiddur meðan sú örorka varir, enda sé eftirlifandi maki yngri en 67 ára við fráfall sjóðfélagans.
- d. Sé eftirlifandi maki sjóðfélaga fæddur fyrir 1. janúar 1945 skal greiða makalífeyri ótímabundið með þeim takmörkunum sem hér segir: Makalífeyrir skv. 47. grein skal lækka um 2% fyrir hvert ár og hlutfallslega fyrir brot úr ári, sem makinn er fæddur frá 1. janúar 1925 til 1. janúar 1930, um 4% fyrir hvert ár, sem makinn er fæddur frá 1. janúar 1930 til 1. janúar 1935, um 6% fyrir hvert ár, sem makinn er fæddur frá 1. janúar 1935 til 1. janúar 1940 og um 8% fyrir hvert ár, sem makinn er fæddur frá 1. janúar 1940 til 1. janúar 1945. Eigi réttthafi skv. þessum lið betri rétt skv liðum a eða b skal reikna makalífeyri skv. þeim, en í framhaldi af því skal greiða makalífeyri skv. þessum lið.

47. gr.

Nú lætur sjóðfélagi ekki eftir sig maka og er þá stjórn sjóðsins heimilt að greiða lífeyri skv. greinum 46.a. til 46.c. til aðila sem sannanlega hefur annast heimili hins látna um langt árabil fyrir andlát hans.

48. gr.

Óskertur makalífeyrir er hundraðshluti af grundvallarlaunum, eins og þau eru á hverjum tíma. Hundraðshluti þessi skal vera samanlagður stigafjöldi, sem sjóðfélagi hefur áunnið sér með iðgjaldagreiðslum til deildarinnar skv. 33. grein, margfaldaður með 0,95. Auk áunninna stiga skal telja þau stig sem ætla má að sjóðfélaginn hefði áunnið sér fram til 65 ára aldurs, reiknuð í samræmi við ákvæði 42. greinar. Hafi sjóðfélaginn notið örorkulífeyris úr sjóðnum skal reikna stig frá þeim tíma er honum var veittur örorkulífeyrir og til þess tíma er makalífeyrir er veittur, allt að 65 ára aldri, í samræmi við ákvæði 38. greinar en síðan til 65 ára aldurs í samræmi við stig þau, sem lögð voru til grundvallar örorkulífeyri. Veiti dauðsfallið eftirlifandi maka jafnframt rétt til lífeyris úr öðrum sjóði skal hann því aðeins njóta framreikningsréttinda úr A-deildinni að hinn látni hafi síðast greitt iðgjöld til hennar. Séu skilyrði 1. mgr. 46. greinar um iðgjaldagreiðslutíma ekki uppfyllt ákvarðast upphæð makalífeyris í samræmi við 2. mgr. 52. greinar.

49. gr.

Réttthafi samkvæmt þessari grein telst sá eða sú sem við andlátið var í hjúskap með sjóðfélagi, staðfestri samvist, sbr. lög nr. 87/1996, eða óvígðri sambúð, enda hafi fjárfélagi ekki

verið slitið fyrir andlát sjóðfélagsins. Með óvígðri sambúð er hér átt við sambúð karls og konu sem eiga sameiginlegt lögheimili, eru samvistum, eiga barn saman eða konan er þunguð eða sambúðin hefur varað samfleytt í a.m.k. í eitt ár. Sama gildir um einstaklinga af sama kyni. Réttur til makalífeyris fellur niður, ef makinn gengur í hjónaband á ný eða stofnar til sambúðar sem jafna má til hjúskapar, en gengur aftur í gildi ef síðara hjónabandinu er slitið án réttar til lífeyris.

Barnalífeyrir.

50. gr.

Nú andast sjóðfélagi, sem greitt hefur iðgjöld til sjóðsins eða notið úr honum örorkulífeyris í a.m.k. sex mánuði á undanfarandi tólf mánuðum, og eiga þá börn hans og kjörbörn sem hann lætur eftir sig og yngri eru en 22 ára rétt á lífeyri úr sjóðnum til 22 ára aldurs. Veiti fráfall sjóðfélagsins börnunum jafnframt rétt til lífeyris úr öðrum lífeyrissjóði skal lífeyrir úr þessum sjóði þó bundinn því skilyrði að sjóðfélaginn hafi síðast greitt iðgjöld til þessa sjóðs.

Fullur barnalífeyrir vegna fráfalls sjóðfélaga er 10.000 kr. með hverju barni fyrir hvern almanaksmánuð. Fjárhæð þessi breytist í hlutfalli við breytingu á grundvallarfjárhæð, sbr. 33. grein. Fullur barnalífeyrir greiðist ef árleg stig, áætluð í samræmi við 48. grein, eru a.m.k. 1 stig. Séu áætluð árleg stig færri lækkar barnalífeyrir frá sjóðnum hlutfallslega og fellur niður ef árlegur stigafjöldi er minni en 0,5.

51. gr.

Sé sjóðfélagi, sem uppfyllir skilyrði a- og b-liðar 1. mgr. 41. greinar úrskurðaður örorkulífeyrir úr sjóðnum vegna 100% örorku öðlast börn hans, fædd fyrir orkutap eða á næstu 12 mánuðum þar á eftir, svo og kjörbörn sem ættleidd hafa verið fyrir orkutap, sama rétt og börn látins sjóðfélaga njóta skv. 50. grein með þeirri undantekningu að fjárhæð fulls barnalífeyris fyrir hvern almanaksmánuð er 7.500 kr. með hverju barni. Sé örorka skv. 40. grein metin lægri en 100% skal barnalífeyrir sjóðsins vera hlutfallslega lægri. Barnalífeyrir, sem greiddur er vegna örorku sjóðfélaga, fellur ekki niður þó að sjóðfélaginn nái ellilífeyrisaldri.

Fósturbörn og stjúpbörn, sem sjóðfélagi hefur framfært að mestu eða öllu leyti, skulu eiga rétt á barnalífeyri skv. 50. og 51. grein. Skulu lífeyrisgreiðslur sjóðsins vegna slíkra barna vera hinar sömu og vera mundu ef um börn eða kjörbörn væri að ræða.

Barnalífeyrir greiðist framfæranda barnsins til 18 ára aldurs þess, en eftir það til barnsins.

Almennt.

52. gr.

Tímabil er iðgjaldgreiðslur hafa sannanlega fallið niður vegna veikinda eða atvinnuleysis reiknast ekki með þegar úrskurða skal hvort skilyrði um iðgjaldagreiðslutíma eru uppfyllt.

Réttur til elli-, örorku- og makalífeyris fellur ekki niður þótt sjóðfélagi hætti iðgjaldagreiðslu. Rétturinn miðast þá einungis við áunnin geymd stig.

53. gr.

Nú andast sjóðfélagi, sem flutt hefur sig úr B-deild sjóðsins í A-deild, eða að hann verður fyrir orkutapi, án þess að hafa greitt iðgjald til A-deildarinnar undanfarin þrjú almanaksár, og skal þá við framreikning réttinda vegna makalífeyris og örorkulífeyris miða við síðustu þrjú ár sem viðkomandi hefur greitt samtals til beggja deilda sjóðsins. Við mat á framreikningsfjárhæð vegna iðgjalda til B-deildarinnar skal miða við heildarlaun sjóðfélagsins á iðgjaldagreiðslutímanum, sem iðgjöld hefðu verið greidd af samkvæmt reglum um iðgjaldagreiðslu til A-deildarinnar.

Framreikningsréttur stofnast ekki hjá A-deild sjóðsins ef sjóðfélagi er metinn öryrki innan 24 mánaða eftir að hann hefur flutt sig úr B-deild sjóðsins í A-deild og orsök örorkunnar hafi verið kunn áður en sjóðfélagi skipti um deild.

VII. KAFLI.

Lífeyrisréttindi úr B-deild.

Ellilífeyrir.

54. gr.

Sjóðfélagi, sem greitt hefur iðgjald til sjóðsins 1996 og fyrr eða til B-deildar hans, á rétt á lífeyri úr henni frá þeim tíma sem kveðið er á um í 57. grein, hafi hann látið af þeim störfum sem veitt geta aðild að sjóðnum sem er skipun eða setning eða ráðning til a.m.k. eins árs eða ráðning með minnst þriggja mánaða uppsagnarfresti og að starfið sé eigi minna en hálf starf. Sjóðfélagi, sem gegnir starfi, sem uppfyllir aðildarskilyrði að B-deild sjóðsins skv. 17. grein eða fær greidd óskert laun, sem starfinu fylgdu, eftir að hann lét af störfum á ekki auk launa jafnframt rétt til lífeyris. Sjóðfélagi á ekki rétt á lífeyri úr deildinni á meðan hann fær greitt þingfararkaup, biðlaun þingmanna, ráðherralaun eða biðlaun ráðherra.

Sjóðfélagi, sem greiðir til A-deildar af starfi sem uppfyllir aðildarskilyrði að B-deild, á ekki rétt til töku ellilífeyris úr B-deild á meðan hann gegnir slíku starfi.

55. gr.

Hefji sjóðfélagi töku lífeyris í beinu framhaldi af því að hann lætur af starfi, sem veitti honum aðild að B-deild sjóðsins skal upphæð ellilífeyris vera hundraðshluti af þeim föstu launum fyrir dagvinnu, persónuuppbót og orlofsuppbót samkvæmt kjarasamningum eða kjaraákvörðunum á grundvelli laga nr. 94/1986, um kjarasamninga opinberra starfsmanna eða launaákvörðunum kjararáðs, sem við starfslok sjóðfélaga fylgdu þeirri stöðu sem sjóðfélagi gegndi síðast með þeim frávikum sem hér greinir:

- a. Sjóðfélagi hefur gegnt herra launuðu starfi eða störfum í a.m.k. tíu ár fyrr á sjóðfélagatíma sínum í Lífeyrissjóði starfsmanna ríkisins. Skal þá miða lífeyrinn við hæst launaða starfið, enda hafi hann gegnt því í a.m.k. tíu ár, ella skal miða það herra launaða starf sem hann, að viðbættum enn herra launuðum störfum, gegndi í a.m.k. tíu ár. Sjóðfélagi með aðild að sjóðnum vegna niðurlagningar á starfi skv. grein 17.e. getur ekki talið þann tíma sem hann greiðir í sjóðinn á grundvelli áframhaldandi aðildar í kjölfar niðurlagningar að starfi til tíma í herra launuðu starfi fyrr á sjóðfélagatíma sínum.
- b. Sjóðfélagi, sem á rétt til að hefja töku lífeyris skv. 57. grein, hefur frestað henni og tekið eftir það við starfi, sem veitir aðgang að deildinni en er lægra launað en það starf sem hann áður gegndi. Skal þá miða lífeyrinn við það starf sem herra var launað.
- c. Sjóðfélagi hefur af heilsufarsástæðum orðið að láta af stöðu sinni en tekið við öðru lægra launaðra starfi, sem veitir aðild að deildinni.
- d. Sjóðfélagi átti aðild að deildinni vegna niðurlagningar á stöðu skv. grein 17.e. Skal þá miða lífeyrinn við þau laun, sem iðgjöld voru síðast greidd af til deildarinnar.

Hafi sjóðfélagi ekki tekið laun samkvæmt kjarasamningum eða kjaraákvörðunum sbr. 1. málsgrein skal lífeyririnn vera hundraðshluti af sömu viðmiðunarlaunum og stjórn sjóðsins ákvað að iðgjöld skyldi miða við skv. 25. grein.

Eftir að taka lífeyris er hafin breytist upphæð lífeyris eftir ákvæðum 72. eða 74. greinar.

56. gr.

Hefji sjóðfélagi ekki töku lífeyris í beinu framhaldi af því að hann lætur af starfi sem veitti honum aðild að B-deild sjóðsins skal upphæð ellilífeyris ákveðin þannig:

- a. Sjóðfélagi B-deildar hefur valið að greiða til A-deildar og samanlagður greiðslutími til beggja deilda er a.m.k. þrjú ár. Skal þá miða lífeyri úr B-deild við þau laun sem iðgjöld voru síðast greidd af til deildarinnar með breytingum í samræmi við meðalbreytingar sem urðu á föstum launum opinberra starfsmanna fyrir dagvinnu frá því og þar til taka lífeyris hefst, sbr. grein 72.
- b. Sjóðfélagi hefur greitt í a.m.k. þrjú ár til sjóðsins en látið af starfi sem veitti honum aðild að sjóðnum. Skal þá miða lífeyri úr B-deild við þau laun sem iðgjöld voru síðast

greidd af til deildarinnar með breytingum í samræmi við meðalbreytingar, sem urðu á föstum launum opinberra starfsmanna fyrir dagvinnu frá því og þar til taka lífeyris hefst, sbr. 72. grein. Hafi hann látið af starfinu fyrir árslok 1996 skal þó miða við þau laun, sem því starfi fylgdu til ársloka 1996, en eftir það samkvæmt framangreindri reglu.

- c. Sjóðfélagi hefur greitt í a.m.k. þrjú ár til sjóðsins og á rétt á viðmiðun við hærra launað starf en það sem hann greiddi síðast af til sjóðsins, sbr. greinar 55.a., 55.b. og 55.c. Skal þá miða lífeyri úr B-deild við þau laun sem hærra launaða starfinu fylgdu þegar hann lét af því starfi með breytingum í samræmi við meðalbreytingar sem urðu á föstum launum opinberra starfsmanna fyrir dagvinnu frá því og þar til taka lífeyris hefst, sbr. 72. grein. Hafi hann látið af starfinu fyrir árslok 1996 skal þó miða við þau laun sem hærra launaða starfinu fylgdu til ársloka 1996 en eftir það samkvæmt framangreindri reglu.
- d. Sjóðfélagi hefur greitt í minna en þrjú ár til sjóðsins og fer á lífeyri án þess að það sé í beinu framhaldi af starfi sem veitti honum aðild að sjóðnum. Skal þá miða lífeyrinn við þau laun sem iðgjöld voru síðast greidd af til deildarinnar.
- e. Sjóðfélagi átti aðild að deildinni vegna niðurlagningar á stöðu skv. grein 17.e. Skal þá miða lífeyrinn við þau laun sem iðgjöld voru síðast greidd af til deildarinnar með breytingum í samræmi við meðalbreytingar sem verða á föstum launum opinberra starfsmanna fyrir dagvinnu frá því og þar til taka lífeyris hefst, sbr. 72. grein. Hafi hann látið af iðgjaldagreiðslu til sjóðsins fyrir árslok 1996 skal þó miða við laun í því starfinu, sem iðgjöld hans voru miðuð við í árslok 1996 en eftir það samkvæmt framangreindri reglu.

Eftir að taka lífeyris er hafin breytist upphæð lífeyris eftir ákvæðum 72. greinar.

57. gr.

Sjóðfélagi B-deildar er heimilt að hefja töku ellilífeyris úr deildinni eftir því sem hér segir:

- a. Frá næstu mánaðamótum eftir að hann verður 65 ára eða síðar.
- b. Frá næstu mánaðamótum eftir að hann verður 60 ára enda sé samanlagður lífaldur og iðgjaldagreiðslutími til sjóðsins 95 ár eða meira áður en 64 ára aldri er náð.

58. gr.

Upphæð ellilífeyris er ákveðinn hundradshluti launa skv. 55. eða 56. grein fyrir hvert ár í fullu starfi en hlutfallslega lægri fyrir minna starfshlutfall eftir því sem nánar er ákveðið hér á eftir:

- a. Hjá sjóðfélagi sem tekur lífeyri skv. grein 57.a. skal hundradshlutinn vera 2% fyrir hvert ár í fullu starfi, sem iðgjöld sjóðfélaga hafa verið greidd fyrir en hlutfallslega lægri fyrir minna starfshlutfall. Fyrir hvert fullt ársstarf með aðild að sjóðnum eftir að iðgjaldagreiðslu lýkur, sbr. grein 23.b. og þar til sjóðfélaginn er orðinn 65 ára bætist við 1% en 2% fyrir hvert fullt ársstarf eftir það og þar til taka lífeyris hefst.
- b. Hjá sjóðfélagi, sem tekur lífeyri skv. grein 57.b., skal hundradshlutinn vera 2% fyrir hvert ár í fullu starfi, sem iðgjöld sjóðfélaga hafa verið greidd fyrir en hlutfallslega lægri fyrir minna starfshlutfall, þó ekki meira 64% samtals. Fyrir hvert fullt ársstarf með aðild að sjóðnum eftir að samanlagður lífaldur og iðgjaldagreiðslutími til sjóðsins er orðinn 95 ár bætast við 2% þar til taka lífeyris hefst.

Lögglumenn

59. gr.

Lögglumanni sem leystur er frá embætti sínu þegar hann er fullra 65 ára, skal reiknaður ellilífeyrir skv. 24. gr. laga nr. 1/1997 eftir því sem við á hverju sinni en þó þannig að lífeyrir skal reiknaður eins og hann hefði starfað til 70 ára aldurs.

Við útreikning viðbótarréttinda til 70 ára aldurs fyrir virkan sjóðfélaga í B-deild samkvæmt þessari grein skal miða við meðalstarfshlutfall síðustu þrjú heilu almanaksáin fyrir töku lífeyris.

Ákvæði 60. gr. um rétt vaktavinnufólks til viðbótarlífeyris falla ekki undir útreikning viðbótarréttinda skv. 1. mgr.

60. gr.

Vaktavinnufólk, þ.e. sjóðfélagar, með vinnutíma sem hreyfist með reglubundnum hætti, á rétt til sérstaks viðbótarlífeyris. Sama gildir um næturverði og starfsfólk, sem hefur vinnuskyldu eingöngu á tímabilinu frá kl. 22.00 - 09.00. Viðbótarlífeyrinn skal reikna af viðmiðunarmánaðarlaunum, sem stjórn lífeyrissjóðsins ákveður og skal iðgjald af vaktaálagi og öðru álagi, sem greitt er skv. 4 mgr. 25. greinar metið með tilliti til þeirra. Breyti stjórnin viðmiðunarmánaðarlaununum skal hún jafnframt ákveða hvernig umreikna skuli áunninn lífeyrisrétt fyrir ára.

Iðgjaldagreiðslur sjóðfélaga af vaktaálagi skulu ár hvert metnar þannig til lífeyrisréttinda að reiknað er hvað iðgjaldagreiðslur ársins samsvara margra mánaða iðgjaldagreiðslu af viðmiðunarlaunum. Fyrir jafngildi hverra 12 mánaða iðgjaldagreiðslu ávinnst réttur til ellilífeyris og örorkulífeyris, sem nemur 2% af viðmiðunarlaunum og réttur til makalífeyris, sem nemur 1% af viðmiðunarlaunum.

Örorkulífeyrir.

61. gr.

Sjóðfélagi, sem greitt hefur iðgjöld til sjóðsins, á rétt á örorkulífeyri ef hann verður fyrir orkutapi er trúnaðarlæknir metur 10% eða meira. Örorkumat þetta skal aðallega miðað við vanhæfni sjóðfélaga til að gegna starfi því er hann hefur gegnt og aðild hans að sjóðnum er tengd. Þrátt fyrir örorku á enginn rétt á örorkulífeyri meðan hann heldur fullum föstum launum fyrir starf það er hann gegndi eða fær jafnhá laun fyrir annað starf sem veitir lífeyrissjóðsréttindi, og aldrei skal örorkulífeyrir vera hærri en sem nemur þeim tekjumissi sem sjóðfélaginn hefur sannanlega orðið fyrir sökum örorkunnar.

Við mat á því hver full föst laun séu skv. 1. mgr., ber að líta til 25. gr. um gjaldstofn. Sé um geymdan rétt að ræða skal reikna full föst laun fram að úrskurðardegi í samræmi við 56. gr. Frá úrskurðardegi skulu umrædd föst laun sem viðmið, sbr. 3. másl. 1. mgr., taka breytingum í samræmi við 72. eða 74. gr., eftir því hvor á við.

Til mats á því hvort tekjumissir hafi orðið vegna örorkunnar skal úrskurða sjóðfélaganum viðmiðunartekjur, sem skulu vera meðaltal heildartekna sjóðfélagans síðustu þrjú almanaksár fyrir orkutapið. Telji sjóðstjórnin þetta þriggja ára meðaltal vera sjóðfélaganum óhagstætt vegna sérstakra aðstæðna, er henni heimilt að leggja til grundvallar meðaltal heildartekna fleiri ár aftur í tímann og sleppa úr meðaltalinu því almanaksári sem lakast er.

Frá úrskurðardegi skulu viðmiðunartekjur skv. 3. mgr. taka breytingum í samræmi við breytingar sem verða á launavísitölu.

Við útreikning tekjumissis skal tekið tillit til atvinnutekna örorkulífeyrisþegans, lífeyris- og bótagreiðslna frá almannatryggingum og öðrum lífeyrissjóðum og kjarasamningsbundinna tryggingabóta sem hann nýtur vegna örorkunnar.

62. gr.

Hámark örorkulífeyris miðast við áunninn lífeyrisrétt skv. 58. grein og 60. grein. Hafi sjóðfélaginn greitt iðgjöld til sjóðsins undanfarin þrjú almanaksár og a.m.k. í sex mánuði á undanfarandi tólf mánuðum miðast hámark örorkulífeyris þó við áunninn lífeyrisrétt að viðbættum einstaklingslífeyri almannatrygginga. Ef rekja má aðalorsök örorkunnar til starfs í þágu stöðu þeirrar sem öryrkinn gegndi skal þó reikna áunninn lífeyrisrétt eins og sjóðfélaginn hefði gegnt stöðu sinni til 65 ára aldurs.

63. gr.

Örorkulífeyrir skal vera sem hér segir:

- a. Sé orkutapið metið 10% til 50%, skal örorkulífeyrir vera sami hundradshluti af hámarksörorkulífeyri, sbr. 63. grein., og orkutap er metið.
- b. Sé orkutapið metið 50% til 75% skal örorkulífeyrir vera 50% af hámarki örorkulífeyris að viðbættum 2% fyrir hvert 1% sem orkutap er metið hærra en 50%.
- c. Sé orkutapið metið 75% eða meira greiðist hámark örorkulífeyris að frádregnum örorkulífeyri almannatrygginga.

64. gr.

Sé orkutap metið minna en 75% greiðist örorkulífeyrir þar til sjóðfélagi nær 65 ára aldri. Eftir það greiðist ellilífeyrir. Þó skal sá hluti lífeyrisins, sem miðaðist við lífeyri almannatrygginga, sbr. 60. grein, greiðast til 67 ára aldurs sjóðfélaga.

65. gr.

Skylt er sjóðfélagi, sem sækir um örorkulífeyri úr sjóðnum eða nýtur slíks lífeyris, að láta stjórn sjóðsins í té allar þær upplýsingar um heilsufar sitt og atvinnutekjur, sem nauðsynlegar eru til að dæma um rétt hans til lífeyris.

Stjórn sjóðsins skal lækka eða fella niður örorkulífeyri þeirra sjóðfélaga, sem fá starfsorku sína aftur að nokkru eða öllu leyti. Sömu leiðis ber henni að hækka örorkulífeyrinn ef örorkan vex til muna og án sjálfskaparvíta frá því, sem hún var metin við fyrri ákvarðanir, enda hafi sjóðfélaginn á þeim tíma er örorkan óx ekki verið í þjónustu annarra en þeirra aðila, sem tryggja starfsfólk sitt í sjóðnum.

Makalífeyrir.

66. gr.

Eftirlifandi maki sjóðfélaga, sem naut elli- eða örorkulífeyris úr B-deild sjóðsins eða greitt hafði iðgjald til hennar, á rétt á lífeyri úr sjóðnum eftir að iðgjaldagreiðslum til sjóðsins er lokið.

Nú hefur sjóðfélagi gengið í hjónaband eftir að hann var orðinn 60 ára eða á þeim tíma er hann naut lífeyris úr sjóðnum eða hann var lagstur banaleguna og úrskurðar þá stjórn sjóðsins hvort eftirlifandi maki hans skuli njóta lífeyris úr sjóðnum eða eigi.

Réttur til lífeyris samkvæmt þessari grein fellur niður ef eftirlifandi maki gengur í hjónaband að nýju, en kemur aftur í gildi sé hinu síðara hjónabandi slitið, enda veiti það hjónaband eigi rétt til lífeyris úr sjóðnum. Veiti síðara hjónabandið einnig rétt til lífeyris má eftirlifandi maki velja um hvort hann tekur lífeyrinn eftir fyrri eða síðari makann.

67. gr.

Upphæð makalífeyris er helmingur af áunnum ellilífeyrisrétti hins látna sjóðfélaga skv. 58. og 60. grein.

Makalífeyrir skal hækka um 20% af þeim launum sem lífeyrir skv. 58. gr. miðast við ef hinn látni sjóðfélagi hefur verið í fullu starfi við starfslok, en hlutfallslega lægri ef sjóðfélaginn var í lægra starfshlutfalli við starfslok ef hinn látni sjóðfélagi uppfyllti eitt af þremur eftirgreindum skilyrðum:

- a. Hafi við andlátið verið í starfi er veitti honum aðild að B-deild sjóðsins.
- b. Hafi hafið töku lífeyris fyrir andlátið og upphaf lífeyristöku hafi verið í beinu framhaldi af starfi sem veitti honum aðild að B-deild sjóðsins.
- c. Hafi greitt iðgjöld til B-deildar sjóðsins sem nemur iðgjaldagreiðslum af fullu starfi í 15 ár eða meira og ekki greitt iðgjald til annars sjóðs eftir að greiðslum til þessa sjóðs lauk.

Andist sjóðfélagi, sem flutt hefur sig úr B-deild sjóðsins í A-deild áður en samanlagður iðgjaldageiðslutími til beggja deildanna nær 3 árum og réttur til framreiknings því ekki fyrir hendi, skal reikna hækkun á makalífeyri skv. 2. mgr. þessarar greinar eins og hún hefði orðið ef sjóðfélaginn hefði ekki skipt um deild.

68. gr.

Hafi hjúskap lokið með skilnaði skal útreikningur makalífeyris miðast við þann tíma er hinn látni sjóðfélagi hafði átt aðild að sjóðnum þegar hjúskap var slitið. Hækkun makalífeyris skv. 2. mgr. 67. greinar reiknast ekki í því tilviki.

Þegar sjóðfélagi sem verið hefur tvígiftur deyr og lætur eftir sig maka og fyrrverandi maka á lífi skiptist makalífeyririnn á milli þeirra þannig að réttur fyrrverandi maka ákvarðast samkvæmt reglu 1. mgr. en réttur maka telst frá þeim degi er hinum fyrra hjúskap var slitið. Hliðstæð regla gildir séu réttahafar makalífeyris fleiri en tveir.

Hafi sjóðfélagi, sem látinn var fyrir 1. janúar 1997, verið giftur oftari en einu sinni og látið eftir sig maka og fyrrverandi maka skal lífeyrir skiptast milli réttahafa makalífeyris eftir ákvæðum laga um lífeyrissjóðinn eins og þau voru þegar sjóðfélaginn lést. Þó skal heimilt eftir 1. janúar 1997 að skipta rétti til makalífeyris á milli fyrrverandi maka og sambúðaraðila skv. 2. mgr.

69. gr.

Hafi sjóðfélagi verið utan hjónabands við andlátíð, en einstæð móðir hans, ógift systir hans eða annar ógiftur aðili hefur sannanlega annast heimili hans um árabil fyrir andlát hans, þó eigi skemur en fimm ár, er stjórn sjóðsins heimilt að greiða hlutaðeigandi makalífeyri, svo sem um ekkju eða ekkil væri að ræða. Á sama hátt er sjóðstjórn heimilt að greiða sambúðarmanni og sambúðarkonu lífeyri ef sjóðfélagi lætur eftir sig barn innan 18 ára aldurs, sem hann hefur átt með hinu eftirlifandi. Einnig er sjóðstjórn heimilt að greiða sambúðarkonu eða sambúðarmanni lífeyri í 24 mánuði þótt ekki sé fullnægt skilyrðum 1. málsl. um sambúðartíma, eða ef sambúðaraðili er 50% öryrki eða meira.

Barnalífeyrir.

70. gr.

Börn eða kjörbörn, sem sjóðfélagi sem á aðild að B-deild sjóðsins lætur eftir sig og eru yngri en 18 ára, skulu fá lífeyri úr sjóðnum eftir að iðgjaldagreiðslum til sjóðsins er lokið þar til þau eru fullra 18 ára. Sama gildir um börn eða kjörbörn sem sá maður lætur eftir sig er naut elli- eða örorkulífeyris úr sjóðnum er hann andaðist. Ef barn sem er réttahafi skv. 1. mgr. á foreldri eða kjörforeldri á lífi, sem sér um framfærslu þess, skal barnalífeyrir úr sjóðnum vera helmingur af barnalífeyri almannatrygginga. Að öðrum kosti er lífeyririnn tvöfaldur barnalífeyrir almannatrygginga.

Börn eða kjörbörn sjóðfélaga, sem fá elli- eða örorkulífeyri úr B-deild sjóðsins og eru yngri en 18 ára, skulu fá árlegan lífeyri úr sjóðnum þar til þau eru fullra 18 ára. Upphæð barnalífeyris skal ákveðin skv. 2. mgr., þó þannig að hún sé sama hlutfall af lífeyri skv. þeirri málsgrein og örorkulífeyrir er af hámarksörorkulífeyri.

Fósturbörn, sem sjóðfélagi hefur framfært að mestu eða að öllu leyti, njóta sama réttar og börn og kjörbörn.

Ef barnalífeyrir er greiddur úr A-deild sjóðsins vegna sjóðfélaga, sem jafnframt á rétt í B-deild sjóðsins, skal ekki greiða barnalífeyri úr B-deildinni.

71. gr.

Hafi sjóðfélagi látið af stöðu þeirri sem veitti honum aðild að sjóðnum eða hafið greiðslur til A-deildar sjóðsins áður en iðgjaldatími náði 32 árum skal barnalífeyrir vera 1/32 af því sem ákveðið er skv. 70. grein fyrir hvert fullt ár, sem sjóðfélagi hafði áunnið sér rétt í deildinni og hlutfallslega fyrir brot úr ári.

Breyting á lífeyri eftir að lífeyristaka hefst.

72. gr.

Ellilífeyrir, örorkulífeyrir og makalífeyrir skal breytast í samræmi við meðalbreytingar sem verða á föstum launum opinberra starfsmanna fyrir dagvinnu sbr. 1. mgr. 55. greinar frá því sem

hann var í desember 1996 eða verður ákveðinn skv. 55. grein eða 56. grein þegar lífeyristaka hefst. Hagstofa Íslands reiknar breytingarnar skv. reglum, sem stjórn sjóðsins hefur samþykkt. Skulu þær reiknaðar mánaðarlega miðað við laun tveim mánuðum áður og birtar sjóðnum. Breytingarnar skulu reiknaðar sem vísitala, sem sett skal 100 fyrir desember 1996.

73. gr.

Breytingar á lífeyri eftir að taka hans hefst skv. 72. grein tekur til þeirra sem hér greinir.

- a. Lífeyrisþega hjá sjóðnum í desember 1996, sem kjósa að um lífeyri þeirra fari eftir 72. grein, sbr. ákvæði 75. greinar.
- b. Sjóðfélaga, sem hefja töku lífeyris úr B-deild eftir 1. janúar 1997 í beinu framhaldi af starfi sem greitt var af til deildarinnar og ekki kjósa að um að um lífeyri þeirra fari eftir 74. grein, sbr. ákvæði 76. greinar.
- c. Sjóðfélaga, sem hefja töku lífeyris úr B-deild eftir 1. janúar 1997 í beinu framhaldi af starfi sem greitt var af til deildarinnar og eiga rétt til viðmiðunar við laun fyrir hærra launað starf en þeir gegndu næst fyrir töku lífeyris, sbr. greinar 55.a., 55.b. og 55.c., og ekki kjósa að um lífeyri þeirra fari eftir 74. grein, sbr. ákvæði 75. greinar.
- d. Sjóðfélaga, sem valið hafa að greiða til A-deildar í stað B-deildar.
- e. Sjóðfélaga, sem hefja ekki töku lífeyris í beinu framhaldi af starfi sem veitti þeim aðild að B-deild sjóðsins og taka lífeyri, sem ákveðinn er skv. ákvæðum 56. greinar.
- f. Sjóðfélaga, sem áttu aðild að sjóðnum vegna niðurlagningar á stöðu skv. grein 17.e. og taka lífeyri, sem ákveðinn er skv. grein 55.d. eða 56.e.

74. gr.

Þrátt fyrir ákvæði 72. greinar geta þeir, sem fengu lífeyri úr sjóðnum í desember 1996 eða hefja töku lífeyris úr B-deild sjóðsins í beinu framhaldi af starfi sem greitt er af til deildarinnar til þess tíma, ákveðið að í stað breytinga skv. 72. grein fylgi lífeyririnn breytingum á þeim launum, sem á hverjum tíma eru greidd fyrir það starf sem þeir gegndu síðast eða upphaflegur lífeyrir er miðaður við með öðrum hætti skv. 55. grein. Val lífeyrisþega skv. þessu ákvæði tekur einnig til makalífeyrisréttar og er bindandi fyrir hann með sama hætti.

Kjósi sjóðfélagi að lífeyrir taki breytingum sem verða á launum er á hverjum tíma eru greidd fyrir það starf er hann gegndi skv. 1. mgr. og laun fyrir það starf eru ekki tæk til viðmiðunar á iðgjaldagreiðslum til deildarinnar, sbr. 2. mgr. 25. gr., skal stjórn sjóðsins ákveða þau viðmiðunarlaun sem greiðslur lífeyris taka mið af og skulu þau ákveðin með hliðsjón af launaákvörðunum sem gilda um ríkisstarfsmenn eða starfsmenn sveitarfélaga samkvæmt [lögum nr. 94/1986](#), um kjarasamninga opinberra starfsmanna, og lögum nr. 47/2006 um kjararáð.

75. gr.

Sjóðfélagar, sem fengu lífeyri úr sjóðnum í desember 1996, bar að ákveða fyrir 1. desember 1997 hvort um breytingar á lífeyri þeirra færi eftir ákvæðum 72. greinar eða 74. greinar. Lífeyrir þeirra er kusu að farið skyldi eftir 72. gr. ákvarðaðist samkvæmt því frá og með þriðja mánuði á eftir og er það val bindandi upp frá því.

76. gr.

Sjóðfélagi, sem hefur töku lífeyris úr B-deild í beinu framhaldi af starfi sem greitt var af til deildarinnar þar til taka lífeyris hófst, skal eigi síðar en þremur mánuðum eftir að taka lífeyris hefst tilkynna sjóðnum hvort um lífeyri hans skuli fara eftir 72. grein eða 74. grein. Berist slík tilkynning ekki skal farið eftir 72. grein. Velji sjóðfélagi 72. grein með slíkri tilkynningu eða ef engin tilkynning berst skal upphæð lífeyris frá og með upphafi á töku lífeyris ráðast af ákvæðum þeirrar greinar og er það val bindandi upp frá því.

77. gr.

Sjóðfélagi, sem skv. 75. eða 76. grein, kys að um lífeyri hans fari eftir 74. grein, skal eiga þess kost að velja síðar að farið verði að ákvæðum 72. greinar og er það val bindandi upp frá því. Skal breytingin þá koma til framkvæmda þremur mánuðum eftir að hennar var óskað með skriflegum hætti og breytingar á lífeyri skv. 72. grein miðaðar við lífeyri sjóðfélaga í mánuðinum á undan breytingunni eins og hann var ákveðinn skv. 74. grein.

78. gr.

Sé starf sjóðfélaga lagt niður í beinu framhaldi af starfslokum hans eða sé starf það er verið hefur til viðmiðunar fyrir breytingar á lífeyri sbr. 74. gr. lagt niður, skulu breytingar á lífeyri þeirra fara eftir 72. gr. Stjórnin skal þó ákveða önnur viðmiðunarlaun sé eftir því óskað. Sama regla gildir hafi sjóðfélagi rétt á að lífeyrir hans taki mið af herra launuðu starfi en lokastarfi skv. grein 55.a.,b. og c.

VIII. KAFLI.

Greiðsla lífeyris, endurgreiðsla iðgjalda og flutningur réttinda.

Greiðsla lífeyris.

79. gr.

Lífeyrir úr A-deild greiðist mánaðarlega eftir á, í fyrsta sinn fyrir næsta mánuð eftir þann mánuð þegar lífeyrisréttur myndaðist, og í síðasta sinn fyrir þann mánuð þegar réttur til lífeyris fellur úr gildi. Sjóðfélagi, sem hefur töku lífeyris í beinu framhaldi af starfslokum og hefur fengið fyrir fram greidd laun, skal þó fá lífeyri greiddan fyrir fram.

Nú nær lífeyrisgreiðsla sjóðfélaga í A-deild ekki fjárhæð er svarar til a.m.k. eins stigs réttinda og fyrirsjáanlegt er að um sameiningu við önnur réttindi verður ekki að ræða, og er þá stjórn sjóðsins heimilt að inna greiðsluna af hendi í einu lagi samkvæmt reglum í samræmi við tillögur tryggingafræðinga.

80. gr.

Lífeyrir úr B-deild greiðist mánaðarlega fyrir fram, í fyrsta sinn fyrir þann mánuð þegar lífeyrisréttur myndaðist, og í síðasta sinn fyrir þann mánuð þegar réttur til lífeyris fellur úr gildi.

Nú nær mánaðarleg lífeyrisgreiðsla ekki kr. 300 er þá heimilt að inna greiðsluna af hendi í einu lagi í samræmi við tillögur tryggingafræðinga. Fjárhæð þessi tekur breytingum til samræmis við breytingar sem verða að meðaltali á launum opinberra starfsmanna fyrir dagvinnu, sbr. nánar 72. gr. samþykktá þessara.

81. gr.

Mánaðarlega greiddur lífeyrir skal breytast í samræmi við meðalbreytingar á launum skv. 72. grein frá og með næsta mánuði eftir að útreikningur á þeim liggur fyrir. Séu almennar breytingar á launum opinberra starfsmanna fyrirsjáanlegar getur stjórn sjóðsins ákveðið að láta samsvarandi breytingu á lífeyri koma til framkvæmda fyrr en áhrif af hækkun launanna hafa mælst hjá Hagstofu Íslands, sbr. 72. grein.

Í desember ár hvert skulu lífeyrisgreiðslur tímabilsins frá nóvember á árinu á undan til október á sama ári leiðréttar þannig að greiddur verði mismunur á lífeyri sem reiknaður er miðað við launabreytingar hvers mánaðar um sig og þess lífeyris, sem áður var greiddur fyrir sama mánuð.

82. gr.

Umsókn um lífeyri skal vera skrifleg og greiðist lífeyrir frá næstu mánaðamótum eftir að umsókn berst. Þó skal heimilt að greiða lífeyri frá því að réttur til greiðslu stofnast, þó eigi meira en fjögur ár aftur í tímann nema sérstaklega standi á.

Launagreiðandi sem stendur skil á iðgjöldum til sjóðsins skv. 21. eða 24. grein skal tilkynna sjóðnum þegar sjóðfélagi lætur af starfi hjá honum, sem veitir aðild að sjóðnum eða hann hættir greiðslu iðgjalda til sjóðsins af öðrum ástæðum.

Endurgreiðsla iðgjalda og réttindaflutningur.

83. gr.

Stjórn sjóðsins er heimilt að gera gagnkvæman samning við aðra lífeyrissjóði um að flytja iðgjöld og þar með réttindi sem þeim fylgir milli lífeyrissjóða þegar að töku lífeyris kemur.

Heimilt er að endurgreiða iðgjöld til erlendra ríkisborgara þegar þeir flytjast úr landi enda sé slíkt ekki óheimilt samkvæmt milliríkjasamningi sem Ísland er aðili að. Óheimilt er að takmarka endurgreiðsluna við tiltekinn hluta iðgjaldsins nema á tryggingafræðilega réttum forsendum.

IX. KAFLI.

Skuldbindingar launagreiðenda og sjóðfélaga.

Ábyrgð á greiðslum.

84. gr.

Launagreiðendur og sjóðfélagar bera aðeins ábyrgð á skuldbindingum A-deildar með iðgjöldum sínum.

85. gr.

Ríkissjóður ábyrgist greiðslu lífeyris úr B-deild.

Endurgreiðsla lífeyrishækkana.

86. gr.

Ríkissjóður og aðrir launagreiðendur skulu vegna fyrrverandi starfsmanna sinna, sem taka lífeyri úr B-deild sjóðsins, greiða sjóðnum þann hluta af lífeyri sem stafar af hækkun á honum eftir að taka lífeyris hófst, sbr. 72. og 74. grein. Hafi sjóðfélagi greitt iðgjald til sjóðsins vegna starfa hjá fleiri en einum launagreiðanda skal hækkun á lífeyri skipt á milli þeirra samkvæmt þeim launum, sem áunninn réttur er reiknaður eftir, og í hlutfalli við réttindaávinning hjá hverjum launagreiðanda.

Hafi verið gerðar breytingar á föstum launum fyrir dagvinnu hjá sjóðfélagi umfram almennar launabreytingar hjá opinberum starfsmönnum innan árs áður en taka lífeyris hefst eða starf lagt niður, skal launagreiðandi greiða sjóðnum þá hækkun til viðbótar við hækkun skv. 1. mgr.

Lögreglumenn.

87. gr.

Við upphaf lífeyristöku lögreglumanns sem fær reiknuð réttindi skv. 39. grein eða 59. grein skal reikna út kostnað vegna aukinna lífeyrisréttinda samkvæmt ákvæðum greinanna og skal ríkissjóður greiða lífeyrissjóðnum þá fjárhæð. Útreikningur þessara réttinda skal byggður á sömu tryggingafræðilegu forsendum og notaðar eru við mat á skuldbindingum sjóðsins. Með greiðslunni hefur ríkissjóður einnig gert að fullu upp skuldbindingar vegna lífeyrishækkana skv. 87. gr. vegna þeirra viðbótaréttinda sem reiknuð eru skv. 39. og 59. grein.

Niðurlagning starfs.

88. gr.

Sá launagreiðandi sem lagði starf niður ber ábyrgð á skuldbindingum vegna lífeyrishækkana vegna iðgjaldagreiðslna til sjóðsins eftir að sjóðfélagi hefur fengið samþykka áframhaldandi aðild að LSR í kjölfar niðurlagningar á starfi.

89. gr.

Þrátt fyrir ákvæði 86. greinar skal ríkissjóður í stað sveitarfélaga endurgreiða sjóðnum þá hækkun skv. 1. mgr. 86. greinar, sem verður á lífeyri kennara og skólastjórnenda grunnskóla vegna almennrar hækkunar á launum opinberra starfsmanna.

Til frádráttar á endurgreiðslu ríkissjóðs skv. 1. mgr. komi þau viðbótariðgjöld sem sveitarfélög greiða vegna kennara og skólastjórnenda grunnskóla. Séu viðbótariðgjöld á árinu

hæri en endurgreiðslukrafa skv. 1. mgr. skal mismunurinn geymdur í sjóðnum og komi til lækkunar á síðari endurgreiðslukröfum.

Uppgreiðsla skuldbindinga og greiðsla viðbótariðgjalda.

90. gr.

Stjórn sjóðsins er heimilt, að fengnu samþykki fjármálaráðuneytisins, að taka á móti greiðslu í reiðufé eða skuldabréfi til greiðslu á áföllnum skuldbindingum skv. 86. gr., enda sé skuldin tryggð með fullnægjandi hætti.

Skuldbindingin sem gerð er upp skal byggð á tryggingafræðilegu mati á áunnum lífeyrisréttindum viðkomandi sjóðfélaga á uppgjörstigi. Frá þannig reiknaðri skuldbindingu dregst hlutdeild viðkomandi launagreiðanda í eignum B-deildar sjóðsins. Sú hlutdeild skal vera sama hlutfall af heildareign deildarinnar til greiðslu á óuppgerðum skuldbindingum og skuldbindingar hans eru af heildarskuldbindingum hennar.

Launagreiðandi, sem gert hefur upp skuldbindingu sína samkvæmt þessari grein, ber ekki frekari ábyrgð á skuldbindingum sjóðsins skv. 86. gr. vegna þess tímabils og þeirra starfsmanna sem uppgjorið tekur til.

Sé skuldbinding launagreiðanda gerð upp með skuldabréfi skal það tryggt með ábyrgð ríkissjóðs eða uppfylla með öðrum hætti ákvæði 26. greinar.

91. gr.

Stjórn sjóðsins er heimilt að fengnu samþykki fjármálaráðherra að semja um iðgjaldagreiðslur frá launagreiðendum umfram iðgjald þeirra skv. 24. gr. til þess að mæta framtíðarskuldbindingum, sbr. 86. gr. Iðgjald hvers launagreiðanda samkvæmt þessu skal miða við að núvirði framtíðariðgjalda hans til B-deildar samsvari framtíðarskuldbindingunum eins og þær eru samkvæmt tryggingafræðilegu mati.

Á sama hátt er stjórn sjóðsins heimilt að fengnu samþykki fjármálaráðherra að taka við skuldabréfi til greiðslu á framtíðarskuldbindingum skv. 86. gr. vegna sjóðfélaga sem eiga aðild að sjóðnum samkvæmt heimild í grein 17.e., enda sé skuldin tryggð með fullnægjandi hætti. Uppgjör þetta skal miða við tryggingafræðilegt mat á framtíðarskuldbindingunum miðað við uppgjörstigi. Launagreiðandi, sem gerir upp framtíðarskuldbindingar sínar samkvæmt þessari grein, ber ekki frekari ábyrgð á skuldbindingum B-deildar sjóðsins skv. 86. gr. vegna þess tímabils og þeirra starfsmanna sem uppgjorið tekur til.

92. gr.

Sjóðnum er heimilt að taka við sérstöku iðgjaldi sem ríkissjóður og aðrir launagreiðendur, sem greiða til B-deildar sjóðsins, ákveða að greiða sem hluta af endurgreiðslu sinni skv. 86. gr.. Iðgjald þetta skal ákveðið þannig að það ásamt iðgjaldi til deildarinnar skv. 23. og 24. gr. sé jafnhátt og iðgjald til A-deildar sjóðsins eins og það er ákveðið skv. 20. og 21. gr. Tekjur sjóðsins af sérstöku iðgjaldi ár hvert skulu dragast frá endurgreiðslum launagreiðenda vegna hækkana á lífeyri skv. 86. gr. eða óuppgerðum skuldbindingum þeirra vegna.

93. gr.

Fjármálaráðherra getur ákveðið að stofnanir sem fá framlög í fjárlögum greiði til B-deildar sjóðsins viðbótariðgjald, 9,5% af iðgjaldsstofni, og skulu tekjur sjóðsins af viðbótariðgjaldinu ár hvert dragast frá endurgreiðslu ríkissjóðs vegna hækkana á lífeyri skv. 84. gr.

94. gr.

Stjórn sjóðsins er að fengnu samþykki fjármálaráðherra heimilt að semja um iðgjald frá launagreiðendum til viðbótar við iðgjald þeirra skv. 24. gr. til lúkningar á nýjum skuldbindingum skv. 86. gr. Launagreiðandi, sem greiðir viðbótariðgjald samkvæmt þessari grein, ber ekki frekari ábyrgð á skuldbindingum B-deildar sjóðsins vegna þess tímabils og þeirra starfsmanna sem viðbótariðgjald hefur verið greitt fyrir.

X. KAFLI. **Séreignardeild (Séreign).**

Almennt.

95. gr.

Sjóðurinn starfrækir séreignardeild (Séreign) sem tekur við iðgjaldi til myndunar séreignar.

Aðild

96. gr.

Aðilar að S-deild geta verið þeir sem greiða eða greitt hafa iðgjald til einhvers eftirgreindra sjóða: A-eða B-deildar Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins, Lífeyrissjóðs hjúkrunarfræðinga, Lífeyrissjóðs alþingismanna og Lífeyrissjóðs ráðherra og þeir, sem átt gætu rétt til aðildar að A-deild Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins skv. 3. gr. laga um sjóðinn.

Sjóðfélagar í séreignardeild skulu gera skriflegan samning við lífeyrissjóðinn, þar sem tilgreindir eru skilmálar varðandi framlög og tryggingavernd, ásamt yfirlýsingu um að þeir hlíti samþykktum sjóðsins.

Líf- og heilsutrygging.

97. gr.

Lífeyrissjóðnum er heimilt, samkvæmt skriflegri beiðni viðkomandi sjóðfélaga, að draga frá iðgjöldum hans upphæð, sem svarar til iðgjalds vegna líf- og heilsutryggingar. Það er þó skilyrði fyrir slíkum kaupum, að réttur til útborgunar tryggingar hlíti sömu reglum og sé í samræmi við 99. gr. samþykktu þessara.

Hlutdeild í ávöxtun.

98. gr.

Framlög hvers sjóðfélaga í séreignardeild skulu færð á sérreikning hans. Auk þess skal færa til eignar hjá hverjum sjóðfélagi þær tekjur af vöxtum og verðbótum sem sjóðnum áskotnast vegna eignar hans í sjóðnum.

Nettótekjur séreignardeildar skiptast milli sjóðfélaga í hlutfalli við eign hvers um sig og færast árlega á sérreikninga þeirra.

Útborgun.

99. gr.

Sjóðfélagi, sem orðinn er fullra 60 ára, á rétt á að fá lífeyrissparnað sinn greiddan þó aldrei fyrr en tveimur árum eftir fyrstu innborgun.

Eigi síðar en við upphaf lífeyristöku skulu sjóðfélagar í séreignardeild gera skriflegan samning um útborgun séreignar.

Við andlát sjóðfélaga, fellur eign hans í séreignardeild til erfingja hans og skiptist milli þeirra eftir reglum erfðalaga. Láti rétthafi ekki eftir sig börn eða maka, skal innstæðan renna til dánarbús rétthafa án takmarkana 2. ml. 2. mgr. 8. gr. laga 129/1997.

Sjóðfélagi, sem verður að hætta störfum vegna varanlegrar heilsubilunar, áður en hann nær 60 ára aldri á rétt á mánaðarlegum eða árlegum greiðslum, á eigi skemmri tíma en 7 árum. Nú er örorka metin minni en 100% og lækkar þá árleg endurgreiðsla í sama hlutfalli og endurgreiðslutíminn lengist sem því svarar.

Heimilt er skv. ákvörðun sjóðfélaga að víkja frá fyrrgreindum reglum, ef inneign sjóðfélaga er undir kr. 500.000. Skal viðmiðunarfjárhæð þessi breytast árlega í hlutfalli við breytingu á vísitölu neysliverðs miðað við grunnvísitölu 173,5 stig.

Með jöfnum greiðslum er hér átt við jafnar greiðslur að tiltölu við fjölda greiðsluára, þannig að sjóðfélagi fái á hverju ári þann hluta af innstæðu sinni, að meðtöldum tekjum vegna hennar, sem svarar til tölu þeirra ára er eftir standa af endurgreiðslutímanum.

Uppsagnarákvæði.

100. gr.

Samningi um greiðslur iðgjalds til séreignardeildar er hægt að segja upp með tveggja mánaða fyrirvara.

Samningurinn fellur þó úr gildi ef sjóðfélagi hættir störfum, sem veita aðild að lífeyrissjóðum skv. 1. mgr. 96. gr., nema hann óski þess að halda áfram að greiða til séreignardeildar.

Uppsögn veitir ekki rétt til útborgunar innstæðu eða réttinda. Aðilar samnings um lífeyrissparnað geta samið um að flytja innstæðu eða réttindi eftir uppsögn milli þeirra, sem boðið geta upp á samninga af þessu tagi sbr. 3. mgr. 8. gr. laga nr. 129/1997 gegn greiðslu kostnaðar.

XI. KAFLI.

Ýmis ákvæði.

Bann við framsali og veðsetningu

101. gr.

Réttur til lífeyris skv. samþykktum þessum verður ekki framseldur eða veðsettur né verður gert í honum fjárnám eða löghald. Enginn skuldheimtumaður í dánarbúi eða þrotabúi hefur rétt til að skerða kröfuna á nokkurn hátt og eigi má halda lífeyrisfé eftir til greiðslu opinberra gjalda að frátöldum afdrætti staðgreiðslu opinberra gjalda skv. lögum nr. 45/1987, um staðgreiðslu opinberra gjalda.

Gildistaka og lagaskil.

102. gr.

Samþykktir þessar, eru settar samkvæmt lögum nr. 1/1997, um Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins.

Samþykktir LSR, eins og þær voru fyrir breytingar á árinu 2004, halda gildi sínu gagnvart þeim alþingismönnum og ráðherrum er velja að taka eftirlaun samkvæmt eldri lögum, sbr. 1. mgr. 22. gr. laga nr. 141/2003.

Samþykktir LSR, eins og þær voru fyrir breytingar á árinu 2009, halda gildi sínu gagnvart hæstaréttardómurum sem ávinna sér réttindi skv. ákvæðum laga nr. 141/2003 um eftirlaun forseta Íslands, ráðherra, alþingismanna og hæstaréttardómara, sbr. 2. gr. laga nr. 12/2009.

Stjórn sjóðsins getur ákveðið breytingar á samþykktum þessum. Taka þær gildi eftir að hafa verið kynntar á ársfundi sbr. 11. gr. þessara samþykktu og hlotið staðfestingu fjármálaráðherra skv. 7. gr. laga nr. 1/1997, um Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins.